

Universitätsbibliothek Wuppertal

Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois Iulianu Logoi Dekα

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Oratio III.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1694](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1694)

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ

ΕΓΚΩΜΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ
ΕΥΣΕΒΙΑΝ.

JULIANI IMP.

ENCOMIUM

IMPERATRICIS EVSEBIÆ.

ΛΟΓΟΣ Γ.

ORATIO III.

*De Eusebia re-
gina, Constanti
imperatoris uxor
narrat Strabonem
15, 2, 8, 8, 3, 16, 10, 18, 1
21, 6, 4.*

ΠΙ ποτε ἀγαθὴν χερὶ διανοεῖ-
σθαι περὶ τῶν ὀφειλόν-
των μεγάλα, καὶ ὑπὲρ
μεγάλων ἔτι Φημι χρυ-
σίον, ἔδὲ ἀργύριον, ἀλλὰ ἀπλῶς ὅ, τι
αὐτῶν τύχοι τις παρὰ τῆς πέλας εὖ πα-
θῶν· εἴτα τοιαῦτα μὲν ἀποδίνειν ἔτε
ἐπιχειροῦντων, ἔτε δυναμένων, ραθύ-
μως ἢ καὶ ὀλιγώρως ἐχόντων πρὸς τὸ
τὰ δυνατὰ ποιεῖν, καὶ διαλύεσθαι τὸ ὄ-
φλημα; ἢ ἡδηλονότι Φαύλης καὶ μο-
χθηρῆς νομισέον; Οὐδένος ἦ, οἶμαι, τῶν
ἄλλων ἀδικημάτων ἔλαττον μισῶμεν
ἀχαρισίαν, καὶ ὀνειδίσομεν τοῖς ἀνθρώ-
ποις, ὅταν εὖ παθόντες περὶ τῆς εὐερ-
γέτας ὡσπερ ἀχάριστοι. ἔστι ἢ ἐχού-
τῳ ἀχάριστος μόνον, ὅστις εὖ παθῶν,
δραῖ κακῶς ἢ λέγει· ἀλλὰ καὶ ὅστις σιω-
πᾶ καὶ ἀποκρύπτει, λήθη παραδίδας καὶ
ἀφανίζων τὰς χάριτας. Καὶ τῶν μὲν
θηριώδους ἐκείνης, καὶ ἀπανθρώπου μο-
χθηρίας σφόδρα ὀλίγα καὶ εὐαερίμη-
τα νομιδῆ τὰ παραδείγματα. πολλοὶ
ἢ ἀποκρύπτουσι τὸ δοκεῖν εὖ παθεῖν, ἐκ
οἶδα ὅ, τι βεβλόμενοι. Φασὶ ἢ ὅμως δω-
πέας τινός, καὶ ἀγενεῖς ἢ κολακείας
ὅσα ἀληθῆ δόξαν ἐκκλίνειν. Ἐγὼ δὲ οὐ-
τοι μὲν ὅτι μηδὲν ὑγιὲς λέγουσι σα-

QUID tandem de iis existi-
mandum est, qui, cum magna
nomina, magnisque de rebus
contraxerint: (non jam aurum
aut argentum loquor, sed de
omni omnino re, in qua quispiam ab alio
beneficio sit affectus) nihilominus gratiam
pro iis persolvere neque conentur, neque
possint; sed ad ea, quæ præstare queunt, re-
ferenda, ac dissolvendum debitum, negligentes
se ac remissos præbeant? Nonne illi ju-
re mali atque improbi censendi sunt? Ne-
que enim ullum puto crimen esse, quod
majore apud homines in odio sit, quam in-
grati animi vitium, quodque aliis expro-
brent magis, cum accepto beneficio ingrati
erga bene de se meritos videntur. Est autem
is ingratus, non modo qui beneficio affectus
mali aliquid facit, aut dicit; sed etiam
qui tacet, ac dissimulat, & alterius in se me-
ritorum obliviscitur, atque eorum memo-
riam extinguit. Ac ferinæ hujus & inhu-
manæ pravitatis exigua admodum & rara
sunt exempla. Plerique vero sunt qui be-
neficio se aliquo affectos esse videri nolint
ac dissimulent. In quo quid sibi velint,
non video. Verum ita dicunt, assentatio-
nis & illiberalis adulationis falsam se suspi-
cionem vereri. Ego vero tametsi nihil eos
sani

χε. τύχη

*χε. δῆλον
ὅτι*

*χε. κολακείας
ἢ δόξαν*

fani dicere certissime scio; nihilominus præ-
 termitto, atque id illis volo concedere, ef-
 fugere eos, quemadmodum putant, falsam
 adulationis famam; cum interim multis si-
 mul animi pravitatibus, ac turpissimis & il-
 liberalibus morbis irretiti videantur. Nam
 aut beneficia non intelligentes, sensu admo-
 dum eorum destituti sunt, quorum carere
 nullo modo oporteret: aut si intelligant,
 eorum memoriam omni esse tempore re-
 tinendam: ac si meminerint quidem, sed
 quibuscunque tandem de causis in agendis
 gratis negligentes sint, timidi sunt, & invi-
 di natura, ac totius, ut semel dicam, homi-
 num generis inimici: qui ne erga bene me-
 ritos quidem de se faciles se ac benignos
 exhibeant: iidemque, si quando conviciari
 ac mordere necesse sit, iratis & acutis fera-
 rum instar oculis aspiciunt. Veram autem
 ac sinceram laudem, tanquam impendii ma-
 joris ac sumtus aliquid, evitantes, nescio quo
 pacto egregiorum facinorum prædicatio-
 nem vitio vertunt: cum id unum inquire-
 re ac scrutari possint, utrum veritati stude-
 at, eamque persequi malit, quam in lau-
 dando captare velle cujusquam gratiam vi-
 deri. Non enim dici illud potest, inutile
 quiddam esse prædicationem, vel his quo-
 rum in gratiam instituitur, vel aliis qui æ-
 qualem vitæ gradum atque ordinem forti-
 ti, eandem recte factorum virtutem ac di-
 gnitatem assequi nequeant. Illis enim ju-
 cundus hic auditus est, eosque ad eximia &
 illustria facinora promptos & alacres efficit;
 hos vero ad illorum æmulationem addu-
 cit, ac necessitate quadam impellit, cum
 hoc vident, nequaquam eo privatos illos
 esse, quod unum in conspectu omnium
 honeste dari & accipi potest. Nam pecu-
 nias palam publiceque largiri, ac circum-
 spicere ut quam plurimi quod donatum
 sit sciant, inepti cujusdam est hominis: sed
 neque in omnium oculis manus porrigere
 quispiam sustineat, nisi pudorem omnem
 penitus ac morum probitatem excusserit.
 Arcesilaus vero cum daret aliquid, latere
 eum etiam studebat qui acciperet, & is ex

A Φῶς εἰδὼς, ὅμως ἀφίημι, καὶ κείθω
 διαφεύγειν αὐτὰς, καθάπερ οἰοῦνται,
 κολακείας ἐν ἀληθῆ δόξαν, πολλοῖς
 ἅμα πάθεσιν ἐνόχως φανέντας, καὶ
 νοσήμασιν αἰσχίσις πάνυ καὶ ἀνε-
 λευθέροις. Ἡ γὰρ ἔστωιέντες ἀναίδη-
 τοὶ λίαν εἰσὶν, ὧν ἔδαμῶς ἀναίδητον
 εἶναι ἐχρῆν· ἢ στωιέντες ὧν ἐχρῆν εἰς
 ἀπαντα μεμνήσθαι τὸν χρόνον· μεμνη-
 μένοι δὲ καὶ ἀποκνοῦντες δι' αἰς δὴ ποτ'
 οὐκ αἰτίας, δειλοὶ καὶ βάσκανοι φύ-
 σι, καὶ ἀπλῶς ἀπάσιν ἀνθρώποις
 δυσμενεῖς, οἳ γε ἔδδ' τοῖς εὐεργέταις
 πρᾶοι, καὶ πρῶσθηνεῖς ἐθέλοντες εἶναι·
 εἴτα ἂν μὲν δέη λοιδορῆσαί ποῦ καὶ δα-
 κύν, ὡσπερ τὰ θηρία ὀργίλον καὶ ὄξυ
 βλέπεσιν· ὡσπερ δὲ ἀνάλωμα πο-
 λυτελές φεύγοντες τὸν ἀληθινὸν ἐπαι-
 νον, ἐκ οἷδα ὅπως αἰτιῶνται τὰς ὑπὲρ
 τῶν καλῶν ἔργων εὐφημίας· ἐξὸν
 ἐκεῖνο ἐξετάζειν μόνον, εἰ τὴν ἀληθει-
 αν τιμῶσι, καὶ περὶ πλείονος ποιῶν-
 ται ἔδοκεῖν ἐν τοῖς ἐπαίνοις χαρίζε-
 σθαι. Οὐδὲ γὰρ τὸτο ἔνεστι εἰπεῖν, ὡς
 ἀνωφελές χρῆμα ἢ εὐφημία, οὔτε
 τοῖς ὑπὲρ ὧν γέγονεν, ἔτε αὐτοῖς ἄλ-
 λοις, ὅπόσοι τὴν ἴσην ἐκείνοις καὶ τὸν
 βίον τάξιν εἰληχότες, ἢ ἐν ταῖς πρά-
 ξεσιν ἀρετῆς ἀπελείφθησαν. τοῖς μὲν
 γὰρ ἀκροσμά τί ἐστιν ἡδὺ, καὶ προθυμοτέ-
 ρος παρέχει περὶ τὰ καλά, καὶ δια-
 φέροντα τὰ ἔργων. τὰς δὲ ἐπιζηλοῦν
 ἐκεῖνα πείθει, καὶ βία παρώρμησεν, ὁ-
 ρῶντας, ὅτι μηδὲ τῶν παραλαβόντων
 τινὲς ἀπεσερήθησαν, ὁ μόνον δὲναί τε
 καὶ λαβεῖν ἐστὶ δημοσίᾳ καλόν. Χρή-
 ματα μὲν γὰρ εἰς τὸ ἐμφανὲς διδόναι, καὶ
 περιβλέπειν, ὅπως ὅτι πλείοι τὸ δο-
 θέν εἰσονται, πρὸς ἀνδρῶς ἀπειρητάλα.
 ἀλλ' ἔδδ' ὑποσχεῖν τῷ χεῖρι ὑπεδέ-
 ξασθαι ἂν τις ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων, μὴ
 παντάπασι ἀποσεισάμεν αἰδῶ καὶ
 ἐπιεικειαν ἔτροπα. Ἀρκεσίλαος δὲ
 καὶ διδὼς τὴν λαβόντα ἐπειρεῖτο λαβεῖν·
 στωιῆ

Voss. περ-
 δι
 Voss. προ-
 λαβ.

Voss. ὑπο-
 σχῶν

σωμὴ ὃ ἐκεῖν ἐν τῆς προέξεως τὸν
 δρόσαντα. ἐπαίνων ὃ ζηλωτὸν μὲν ἀ-
 κρητὰς ὡς πλείους εὐρεῖν· ἀγαπήτῳ
 ἰοφ. δέ δὲ οἶμαι, καὶ ὀλίγους. καὶ ἐπήνη" γε
 Σωκράτης πολλὰς, καὶ Πλάτων, καὶ Ἀ-
 ριστοτέλης· Ξενοφῶν δὲ καὶ Ἀγησίλαον
 ἰοφ. ἔτι τὸν βασιλέα, καὶ Κύρῳ τὴν Πέρσην, ἔχον
 τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνον μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς συν-
 εσευτεύετο ἐφ' Ἑλλάδα· καὶ τὰς ἐπαί-
 νους συγγραφοῦν ἐκ ἀπεκρύπτου.

Ἐμοὶ ὃ θαυμάσιον εἶναι δοκεῖ, εἰ τὰς
 ἀνδρες γε τὰς καλὰς προθύμως ἐπαι-
 νεσόμεθα, γυναῖκα δὲ ἀγαθὴν τὴν εὐ-
 φημίας ἐκ ἀξιώσομεν, ἀρετῆς ἔδεν μεί-
 ον αὐτῇ ἢ περ τοῖς ἀνδράσι προσήκειν
 ὑπολαμβάνοντες. Καὶ γὰρ οἶμαι σά-
 φρονα, καὶ σωφίην, καὶ νέμειν ἐκαστῷ τὰ
 πρὸς τὴν ἀξίαν, καὶ θαρραλέαν ἐν τοῖς
 δεινοῖς, καὶ μεγαλόφρονα, καὶ ἐλευθέ-
 ριον, καὶ πάντα, ὡς ἐπὶ εἰπεῖν, ὑπάρχειν
 ἐκεῖνην οἴομενοι χρῆναι τὰ τοιαῦτα, τὴν
 ἐπὶ τοῖς ἔργοις ἐγκωμίων ἀφαιρησό-
 μεθα τὴν ἐκ τῆς κολακείας δοκεῖν ψόγον
 δεδοικότες. Ὅμηρος δὲ ἐκ ἡσχύνετο
 τὴν Πηνελόπην ἐπαυέσας· ἔδεν τὴν

Rex Phaeacum in Sicilia
 Alcinous fuit. Proci
 Phoenicis filia. Hom.
 Od. 7, 54. 63.

Ἀλκινόου γαμετῆν· ἔδεν εἰ τις ἄλλη δια-
 φερόντως ἀγαθὴ γέγονεν, ἢ καὶ ἐπὶ σμι-
 κρῶν ἀρετῆς μελεποῖσθαι. Οὐκοῦν ἔδεν
 ἐκεῖνη τὴν ἐπ' αὐτῷ τῆσδε διήμαρτεν εὐ-
 φημίας. πρὸς ὃ αὐτῶ τῆσδε, παθεῖν μὲν
 εὐ, καὶ τυχεῖν τινὸς ἀγαθῆς, σμικρῆς
 τε ὁμοίως, καὶ μείζονος ἔδεν ἑλαττον πα-
 ρὰ γυναικός, ἢ παρὰ ἀνδρός δεξόμε-
 θα· τὴν δὲ ἐπ' αὐτῷ χάριν ἀπολίπειν ὀ-
 κνήσομεν; Ἀλλὰ μή ποτε καὶ ἀπὸ τοῦ δει-
 θαι καλαγέλασον εἶναι φασί, καὶ ἐκ ἀ-
 ξιον ἀνδρὸς ἐπιεικῆς καὶ γενναῖος. εἶναι ὃ
 καὶ τὴν Ὀδυσσεῖα τὴν σοφὴν ἀγεννῆ καὶ δει-
 λὸν, ὅτι τὴν βασιλέως ἱκέτευε θυγα-
 τέρα, παίζεσαν ἐπὶ τῆς λειμῶν ἔξυ-
 ταῖς ὁμήλιξι παρθένοις παρὰ τῆς ποτα-
 μῶν ταῖς ἡῖοσι. μή ποτε οὖν ἔτε τὴν Ἀθη-
 ναῖς τὴν τῆς Διὸς ἀπόσχωνται παιδός, ἢν
 Ὅμηρος φησὶν ἀπειναθεῖσαν παρθέ-

A ipso facto bene de se meritum intelligebat
 Laudum vero auditores invenire quam pluri-
 mos tametsi optandum est, vel paucis ta-
 men contenti esse possumus. Ac Socrates
 sane, Plato, & Aristoteles plerosque collau-
 darunt: Xenophon vero etiam Agesilaum
 regem, ac Cyrum Persam, non illum tan-
 tum veterem dico, sed & eum quo cum e
 Græcia profectus expeditionem susceperat;
 nec hujus laudes in conscribenda historia
 dissimulavit.

B Mihi vero mirum illud videtur, si cum
 viros præclaros ultro ac libenter laude-
 mus, mulierem egregiam nulla prædi-
 catione prosequamur, cum nihilo minus
 quam viros virtute esse præditam arbitre-
 mur. Credo enim castam illam ac pru-
 dentem esse oportere, & unicuique pro
 merito tribuere, atque in periculis auda-
 cem, ac magnanimam, & liberalem, & om-
 ni, ut uno verbo dicam, genere virtutum
 excultam esse debere, persuasum habebi-
 mus; interim egregie factorum eam laude
 privabimus, dum adulationis vituperatio-
 nem veremur. At Homerum non puduit
 laudasse Penelopen, aut Alcinoi conjugem,
 aut si qua alia probitate vitæ cæteris ante-
 celluit, ac vel minimum in se virtutis ha-
 buit, ne ejusmodi quidem sua ob id ipsum
 commendatione caruit. An vero benefi-
 cium aliquod, aut omnino boni quidpi-
 am, sive parvi, sive majoris, nihilo minus a
 muliere quam ab viro libenter accipiemus;
 gratiam autem pro eodem referre dubitabi-
 mus? Quid si vero, ajunt illi, vel hoc ipsum
 a fœminis postulare aliquid ridiculum est,
 & probo fortique viro non satis dignum:
 adeo ut & Ulysses ille sapiens, ignavus ac
 timidus fuisse videatur, dum regis filia sup-
 plicaret, quæ cum æqualibus virginibus ad
 maris litus in prato colludebat? Quid si ne
 a Minerva quidem filia Jovis abstinent,
 quam Homerus narrat sub honestæ ac spe-
 ciosæ

ciosæ virginis specie Ulyssi ad regiam eun- ti adhibuisse se ducem, eique consilium dedisse, ac quæ intus essent facienda dicenda- ve docuisse? Ubi tanquam orator aliquis absolutum ex arte reginæ encomium per- texuit, initio ab illius genere deducto. Versus porro quos de ea re scripsit, ita se habent:

Ædibus occurret mediis tibi regia con- jux:

Arete huic cognomen. at hæc genitoribus iisdem

Edita, qui regem fudere in luminis auras.

Cumque ab Neptuno illius originem ge- neris duxisset, omniaque commemorasset, quæ fecissent, aut tulissent; ac quemadmo- dum eam patruus, parente adhuc juvene, & sponso mortuo, uxorem duxerit, & in honore habuerit,

quanto in terris modo fœmina nulla est: ac quanto in pretio esset

Hæc natos apud egregios, regemque ma- ritum;

nec non apud Senatium, & populum, qui tanquam Deam per urbem incedentem a- spiceret; eum tandem prædicationi finem imposuit, qui mulieri ac viro fit optandus:

Quippe bonæ mulier non est hæc indiga mentis,

inquiens, ac iudicio valere plurimum affir- mans. Quinetiam prudentiæ singularis esse, ac lites omnes & controversias, quæ inter cives oriuntur, summa cum æquitate dis- ceptare. Huic ergo cum supplicaveris, si ejus tibi favorem ac benevolentiam adjun- xeris, (ad Ulysssem inquit Minerva)

Tum caros tibi quam primum spes certa videndi

Vifendique laris.

At ille consilio paruit. Utrumnam igitur majoribus signis atque evidentioribus argu- mentis opus habebimus, quo adulandi suspicionem videamur effugere? aut non

Ανω καλή, καὶ γενναία Ὀδυσσεῖ ἠγή- σαθαί τ' ἐπεὶ τὰ βασιλεία Φερσῆος ὁδῶ, σύμβουλον ἴδ' αὐτῶ καὶ διδάσκαλον γενομένην, ὣν ἐχερὴν εἶσω παρελθόντα δρᾶν καὶ λέγειν. καθάπερ τινα ῥήτορα ξὺν τῇ τέχνῃ τέλειον ἄσαι βασιλίδος ἐγκώμιον, ἀνωθεν ἀπὸ τῶ γένους ἀρξά- μένην. ἔχῃ ἴδ' αὐτῶ τὰ ὑπὲρ τῶτων ἔπη τὸν τρόπον τόνδε:

Δέσποιναν μὲν πρῶτα κινήσεαι ἐν μεγάροισιν,

Β Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἔστιν ἐπώνυμον· ἐκ δὲ τοκῶν

Τῶν ἑστῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.

Ἀναλαδῶν ἴδ' ἀνωθεν ἀπὸ τῶ Ποσει- δῶν οἶμαι ἄρχῆν τῶ γένους, καὶ ὅσα ἐδρασαν τε, καὶ ἐπέθειν εἰπῶν, καὶ ὅπως αὐτὴν ὁ θεὸς τῶ πατρὸς ἀπολομέ- νος, νέος, καὶ νυμφίος, ἐγημέ τε καὶ ἐτί- μησεν,

ὡς ἔστις ἐπὶ χθονὶ τίθειαι ἄλλη· καὶ ὅσων τυγχάνῃ.

Εκ τε Φίλων παίδων, ἐκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο,

ἔτι ἴδ' οἶμαι τ' γερασίας, καὶ τῶ δῆμος, οἱ καθάπερ θεὸν ὀρώσι πορευομένην διὰ τῶ ἄστεος τέλος ἐπέθηκε ταῖς εὐ- Φημίαις ζήλων ἀνδρῶ καὶ γυναικῶ.

Οὐ μὲν γάρ τι νόσ γε καὶ αὐτῇ δεύε- ται ἐσθλῶ,

λέγων, καὶ ὡς κείναι ἐὺ ἠπίσταλο. ἠδ' ὅστις τ' εὖ φρονεῖσι δὲ φρονεῖσι, καὶ διαλύειν τὰ πρὸς ἄλληλας ἐγκλήματα τοῖς πολίταις ἀναφύομενα· σὺν δίκῃ. ταύτην δὴ ἐν ἰκετεύσας εἰ τύχοις εὖναι, πρὸς αὐτὸν ἔφη,

Ελπώρητοι ἔπειτα Φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι

Οἶνον ἔς ὑφόροφον.

ὁ ἴδ' ἐπέειπε τῇ συμβαλῆ. Ἄρ' ἐν ἔτι δεησόμεθα μειζόνων εἰόνων, καὶ ἀπο- δείξεων ἐναργεσέρων, ὥστε ἀποφυ- γεῖν τὴν ἐκ τ' κολακεύειν δοκεῖν ὑπο- ψίαν;

Voss. μὲν ἠγῆσ-

Odyss. H. v. 53. &c.

Voss. τὴν ἀρχὴν Voss. ἀ- πολλυ- μένῃ

Ibid. v. 67.

Voss. ὡς ἐπὶ χθ.

Ibid. v. 70.

Voss. δέο- μαι

Ibid. v. 73.

Voss. εὖ φρονεῖσι

Voss. εὖ φροσύνη

Voss. ξὺν

Ibid. v. 76.

Voss. ξυμῆ.

Voss. δ δὲ Ψίαν; ἔχλ δὲ ἤδη μιμέμενοι τὸ σοφὸν ἐκείνον, καὶ θεῖον προηγήτην, ἐπαινεσομεν **Εὐσεβίαν** τὴν ἀρίστην; ἐπιθυμοῦντες μὲν ἔπαινον αὐτῆς ἄξιον διεξελθεῖν, ἀγαπῶντες δὲ, εἰ καὶ μετελεύω τυγχάνοιμεν ἕτω πολλῶν καὶ καλῶν ἐπιτηδευματων, ἔ τῶν ἀγαθῶν τῶν ὑπαρχόντων ἐκείνη, σωφροσύνης, καὶ δικαιοσύνης, ἢ πραότητης, καὶ ἐπιεικείας, ἢ τῆς περὶ τῆς ἀνδρα Φιλίας, ἢ τῆς περὶ τὰ χρήματα μεγαλοψυχίας, ἢ τῆς περὶ τὰς οἰκείας καὶ συγγενεῖς τιμῆς. προσῆκόν δὲ οἶμαι καθάπερ ἔχουσιν ἐπόμενον τοῖς ἤδη ρηθεῖσι ἕτω ποιεῖσθαι τὴν ζῶν ἑὺφημίαν τάξιν, ἀποδιδοῦσα τὴν αὐτὴν ἐκείνην, πατριδοφιλίαν τε, ὡς εἰκός, καὶ πατέρων μνημονεύοντα, καὶ ὅπως ἐγγήματο, καὶ ἄντι, καὶ τὰλλα πάντα τὰ αὐτῶν ἐκείνοις τρέπον.

Voss. ἔκεινη
Voss. ἔκεινη
Voss. αἶμα
Voss. αἶμα

Περὶ μὲν οὖν τῆς πατριδοφιλίας πολλά σεμνὰ λέγειν ἔχων, τὰ μὲν διὰ παλαιότηλα παρήσειν μοι δοκῶ. φαίνεται γὰρ εἶναι τῶν μύθων ἔ πόρρω. ὁποῖον δὲ τὸ καὶ τὸ περὶ τὸν Μισσῶν λεγόμενον, ὡς εἶεν δὴ περὶ τὴν Πιερίαν, ἔχλ δὲ ἐξ Ἐλικῶνος ἐς τὸν Ὀλυμπον ἀφίκοιτο παρὰ τὸν πατέρα κληθεῖσα. Τῆτο μὲν δὴ καὶ εἰ δὴ τι τοῖστων ἕτερον, μύθω μᾶλλον ἢ λόγῳ προσῆκον, ἀπολειπτόν.

Voss. ὁλίγα
Voss. ἀπολείποντες

Ὀλίγον δὲ εἰπεῖν τὸ πᾶσι γνωρίμων τυχοῦν ἐκ ἀτοπον, ἔ δὲ ἀπὸ τῆς παρόντος λόγου. Μακεδόνων γὰρ οἰκήσαί Φασί τὴν χώραν τῆς Ἡρακλέος ἐγγόνους, Τημένους παῖδας, οἱ τὴν Ἀργείαν ἀξίον νεμόμενοι, καὶ σασιάζοντες, τέλει ἐποιήσαντο τὴν ἀποικίαν τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπειρήσασθαι καὶ Φιλοτιμίας. εἶτα ἐλόντες τὴν Μακεδονίαν, καὶ γένος ὀλίγον ἀπολιπόντες, βασιλεῖς ἐκ βασιλέων διτέλουν, καθάπερ κληρὸν τὴν τιμὴν διαδεχόμενοι. πάντας μὲν οὖν αὐτοὺς ἐπαινεῖν ἕτε ἀληθές, ἕτε οἶμαι ῥάδιον. πολλῶν δὲ ἀγαθῶν ἀνδρῶν γενομένων, καὶ καλαλιπόντων Ἑλληνικῆς τρόπου μνημεῖα πάγκαλα, Φίλιππον καὶ ὁτέτε

potius sapientem illum divinumque Poetam imitati, Eusebiam illam praestantissimam foeminam oratione predicabimus? Cujus quidem virtute dignum praconium exequi cupimus: verum abunde nobis futurum putamus, si tot tamque praeclara ejus studia mediocri aliqua ex parte consequamur; ut virtutum interim, quae huic insunt, ornamenta seponamus, temperantiam dico, justitiam, clementiam, aequitatem, probitatem, caritatem in virum magnificentiam in opibus ac divitiis, & adversus propinquos & cognatos honorem, & observantiam. Ac mihi ea quae proposita sunt tanquam vestigia consecranti idem praedicationis ordo servandus videtur, ut patriae, quemadmodum decet, ac parentum mentionem agamus: tum quomodo nupserit, & cui: ac caetera id genus eodem, quo illa, modo tractemus.

Igitur de ejus patria cum egregia multa & illustria possim dicere, nonnulla, quia vetustate obsoleta sunt, praetermitto: neque enim longe a fabulis abhorrent. Quale est quod de Musis dicitur, fuisse illas ex Pieria, non autem profectas ex Helicone, & a patre vocatas, in Olympum venisse. Hoc igitur, & si quid aliud ejusmodi est, fabulae magis quam orationi consentaneum, relinquo. Sed pauca tamen, quae perspecta sunt omnibus, proferre non absurdum fortassis nec alienum ab oratione nostra fuerit. Nam in Macedonia habitasse ferunt Herculis nepotes, Temeni filios; qui Argivorum regionem, quam haereditate acceperant, inter se partientes, atque invicem dissidentes, colonia missa contentionem omnem ac controversiam sustulerunt. Tum occupata Macedonia, ac beata generis successione derelicta, reges ab regibus deinceps tanquam patrimonium aliquod eam dignitatem acceperunt. Caeterum hos omnes collaudare, neque verum neque facile esse arbitror. Sed cum egregii quamplurimi fuerunt, ac Graecorum morum illustria monumenta reliquerunt, tum Philippus atque ejus

eius filius cæteris virtute præstiterunt omnibus, quotquot Macedonibus & Thracibus imperarunt; imo & quotquot Lydorum, ac Medorum, & Persarum, atque Assyriorum reges extiterunt: si unum Cambysæ filium excipias, a quo a Medis in Persas imperium est translatum. Nam illorum alter primus augere vires Macedonum aggressus est; & Europæ maxima parte debellata, eos imperii sui terminos constituit, ut ab ortu quidem ac meridie ad mare usque pertingeret, a Septentrione vero Danubium, ab occasu Oricorum gentem respiceret. Hujus vero filius sub Stagirita Philosopho educatus, adeo magnitudine animi cæteris omnibus antecelluit, atque etiam parentem suum imperatoria virtute, audacia, virtutumque genere omni superavit; ut minime sibi vivendum arbitraretur, nisi & mortales omnes & nationes devinceret. Quamobrem & Asiam universam victoriis suis longe lateque peragravit, & primus hominum orientem Solem adoravit. Sed cum expeditionem in Europam moliretur, ut reliquis omnibus sub imperium subjunctis, terra marique dominaretur, mors illum apud Babylonem hæc animo tractantem oppressit. Porro Macedones civitatibus omnibus nationibusque dominati sunt, quas sibi illius auspiciis subjecerant. Num igitur necessarium adhuc est evidentioribus hoc indiciis approbare, illustrem antea Macedonum gentem fuisse; atque illius præcipuam partem urbem illam vendicare sibi, quam victis, ut opinor, Thessalis extruxerunt, eique de illorum victoria nomen indiderunt? Sed de his nihil est quod diutius disputemus. De nobilitate porro quid est quod amplius laboremus, ut apertius aliquod argumentum & illustrius quæramus? Est enim ejus viri filia, qui ad annui Magistratus (hoc est, Consulatus) honorem ac dignitatem est evectus. Quæ quidem *quum ab initio* præpotens ac regia *vocaretur*, propter nonnullos, qui recte

Α παῖς ἀρετῇ διηνεγνάτην πάντων, ὅσοι πάλα Μακεδονίας καὶ Θράκης ἤρξαν. οἶμαι δὲ ἔγωγε καὶ ὅσοι Λυδῶν, ἢ Μήδων, καὶ Περσῶν, καὶ Ἀσσυρίων, πλὴν μόνου Ἐκαμδύσου παιδός, ὃς ἐκ τῶν Μήδων ἐς Πέρσας τὴν βασιλείαν κατέστησεν. *Voss. μετέστησαν*
 Ὁ μὲν γὰρ πρῶτος ἐπειράθη τὴν Μακεδόνων αὐξῆσαι δύναμιν, καὶ τῆς Εὐρώπης τὰ πλεῖστα κατασφραγίσαι, ὅσον ἐποίησατο πρὸς ἑῷ μὲν καὶ πρὸς μεσημβριαντὴν θάλατταν, ἀπ' ἀρκίων δὲ, οἵμα, τὸ Ἰστρον, καὶ πρὸς ἐσπεραν τὸ Ἄρκιον ἔθνος. Ὁ τέταρτος δ' αὖ παῖς ὑπὸ τοῦ *Alexand. Magni* Σταγειρίτη σοφώτρεφόμενος *Aristot. λέγοντος* τὸς μεγάλου μεγαλοψυχία τῶν ἄλλων ἀπάντων διηνεγε, καὶ προσέτι τῶν πατέρων τῆς στρατηγίας, καὶ τῆς θαρραλεότητι, καὶ ταῖς ἀλλοῖς ἀρεταῖς ὑπερβαλλόμενος, οὐκ ἄξιον αὐτῷ ζῆν ὑπελάμβανεν, εἰ μὴ συμπασιῶν μὲν ἀνθρώπων, πάντων δὲ ἔθνῶν κρατήσειεν. Οὐκοῦν τὴν μὲν Ἀσίαν ἐπῆλθε σύμπασαν κατασφραγίσαι, καὶ ἀνίσχοντα πρῶτον ἀνθρώπων τὸν ἥλιον προσεκύνει. ὠρμημένον δ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν Εὐρώπην, ὅπως τὰ λεπτόμενα περιβαλλόμενος, γῆς τε ἀπάσης καὶ θαλάττης κύριος γένοιτο, τὸ χρεῶν ἐν Βαβυλώνι κατέλαβε. Μακεδόνες δ' ἀπάντων ἤρχον, ὧν ὑπ' ἐκείνου κλησάμενοι πόλεων καὶ ἔθνῶν ἔτυχον. Ἄρ' οὐκ ἔτι χρὴ διὰ μεζόνων τεκμηρίων δηλοῦν, ὡς ἐνδοξόν μὲν ἢ Μακεδόνων, καὶ μεγάλη τὸ πρῶτον γένοιτο ταύτης δὲ αὐτῆς τὸ κράτιστον ἢ πόλις ἐκείνη, ἣν ἀνέστησαν πεσόντων, οἶμαι, *Thessalonic* Θεσσαλῶν, τῆς κατ' ἐκείνων ἐπάνυμον νίκης. καὶ περὶ μὲν τούτων, εἰδὲν ἔτι δεόμεμα μακρότερα λέγειν. Εὐγενείας γε μὴν, τί' ἂν ἔτι πράγματα ἔχοιμεν, ἐπιζητούμετες φανερώτερον, καὶ ἐναργέστερον μαῖλλον τεκμήριον; θυγάτηρ γὰρ ἐστὶν ἀνδρός ἀξίου νομιθέντος τὴν ἐπάνυμον ἔτητος ἀρχὴν, πάλα μὲν ἰσχυρὰν καὶ βασιλείαν ἀτεχνῶς νομιζομένην, μελαβαλῶσαν

βαλῶσαν ἢ διὰ τῆς ἐκ ὀρθῶς χρωμέ-
 νης τῆς δυνάμει τοῦ ὀνόμα. νῦν ἢ ἤδη τῆς
 δυναμείως ἐπιλιπέσης, ἐπειδὴ πρὸς
 μοναρχίαν τὰ τῆς πολιτείας μετέστη-
 κε, τιμὴ καθ' αὐτὴν τῶν ἄλλων ἀπάντων
 σερομένη, πρὸς πᾶσαν ἰσχὺν ἀνιέρρο-
 πῶ εἶναι δοκεῖ. τοῖς μὲν ἰδιώταις οἷον
 ἄθλον ἀποκειμένη καὶ γέρας ἀρετῆς ἢ
 πίστεως, ἢ τινὶ ἐύνοίας καὶ ὑπηρεσίας
 περὶ τῆς τῶν ἄρχοντας, ἢ πράξεως
 λαμπρᾶς. τοῖς βασιλευσὶ δὲ πρὸς οἷς
 ἔχουσιν ἀγαθοῖς οἷον ἀγαλμα, καὶ κό-
 σμῶ ἐπιλιθεμένη. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων
 ὀνομάτων τε καὶ ἔργων, ὅποσα τῶν πα-
 λαιᾶς ἐκείνης πολιτείας διασώζει τι-
 νὰ φαύλην καὶ ἀμυδρὰν εἰκόνα, ἢ παν-
 τάπασι ὑπεριθύοντες διὰ τὴν ἰσχὺν
 κατέγνωσαν, ἢ προσιέμενοί γε διὰ βίαν
 καρπῶν τὰς ἐπωνυμίας. μόνως δὲ
 οἶμαι ταύτης εἶδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπερεῖδον
 χαίρουσι ἢ καὶ πρὸς ἐνιαυτὸν τυγχάνου-
 ντες. καὶ ἔτε ἰδιώτης εἰδὲς, εἶδὲ βασιλεύς
 ἐστὶν ἢ γέγονεν, ὅς ἐστι ζῆλῶν ἐνόμισεν ὑ-
 πατῶ ἐπονομασθῆναι. εἰ ἢ ὅτι πρῶ-
 τῶ ἔτυχεν ἐκεῖνῶ, καὶ γέγονεν ἀρχηγ-
 γός τῶ γενέ τῶ εὐδοξίας, ἐλαττόν τις ἔ-
 χειν αὐτὸν τῶ ἄλλων ὑπολαμβάνει, λίαν
 ἐξαπαλῶμεν ἢ ἐλανθάνει. πᾶσι παντὶ
 γὰρ οἶμαι, κρείττον ἐστὶ καὶ σεμνότερον, ἀρ-
 χὴν παρασχέει τοῖς ἐγγύοις περιφανείας
 τοσαύτης, ἢ παραλαβεῖν παρὰ τῶν
 προγόνων. ἐπεὶ καὶ πόλεως μεγί-
 σης οἰκιστὴν γενέσθαι κρείττον, ἢ πολι-
 τὴν καὶ λαβεῖν ὅτι οὐδ' ἀγαθὸν ἢ τὸ
 πάντῃ καλαδέεσθαι. λαμβάνειν ἢ ἐοί-
 κασιν παρὰ τῶν πατέρων οἱ παῖδες, καὶ
 πολῖται παρὰ τῶν πόλεων οἷον ἀφορ-
 μάς τινὰς πρὸς εὐδοξίαν. ὅσις δὲ ἀπο-
 δίδωσι πάλιν ἐξ ἑαυτῶ προγόνους τε,
 καὶ πατρίδι μείζονα τιμῆς ὑπόθεσιν,
 λαμπροτέραν μὲν ἐκείνην καὶ σεμνοτέ-
 ραν τῆς πατέρας ἢ ἐνδοξοτέρως ἀπο-
 φαίνων, ἔτι ἢ εἰδὲν καταλείπει πρὸς
 εὐγενείας ἀμιλλαν λόγον. εἶδὲ ἐστὶν,

Voss. ἐ-
 πιλίπει-

Voss.
 supplet
 διδομαι

A potestate hac usi non fuerant, nomine com-
 mutata est. Nunc vero, postquam ejus vis
 atque ampla illa potestas desit, quod ex re-
 publica monarchia sit facta, tametsi cæteris
 omnibus spoliata sit, cum potestate tamen
 omni ac robore contendere posse videtur.
 Quæ quidem privatis velut præmium quod-
 dam est ac merces virtutis, aut fidei, aut be-
 nevolentia erga principes, aut eximii alicuius
 facinoris; principibus vero ipsis ad ea
 bona, quæ jam possident, velut decoris cu-
 jusdam & ornatus accessio est. Nam reli-
 qua nomina, vel functiones, quæ veteris il-
 lius reipublicæ tenuem aliquam & obscu-
 ram imaginem retinent, vel propter poten-
 tiam suam contemserunt ac repudiarunt, vel
 eorum quæ sibi imposuerint, appellationem
 toto vitæ tempore conservant. Illam ve-
 ro duntaxat neque initio contemserunt, &
 quotannis tituli hujus usurpatione gaudent:
 nec est aut fuit unquam privatus ullus, aut
 princeps, qui non consulem se appellari
 præclarum aliquid atque eximium putaverit.
 Quod si ideo, quod primus ille gene-
 ri suo splendorem ac gloriam conciliarit,
 minus eum, quam cæteri, dignitatis affec-
 tum quispiam putet; quantum hic opinio-
 ne fallatur nemo non videt. Etenim præ-
 stantius omnino est, & ad gloriam prædica-
 tionemque majus, posteris suis tanti splen-
 doris autorem ac principem fuisse, quam
 eundem relictum a majoribus accepisse.
 Quemadmodum urbis amplissimæ condi-
 torem esse melius est, quam esse civem: &
 boni aliquid ab alio capere, quam dare,
 longe inferius videtur. Atqui & a paren-
 tibus liberi, & cives ab urbibus suis, gloriæ
 ac dignitatis velut primordia quædam & oc-
 casiones accipiunt. Quicumque vero rur-
 sus ex se majorem quandam honoris ac
 gloriæ segetem majoribus suis patriæque
 conciliat; quique & illustriorem illam ac
 splendidior, & parentes suos gloriosio-
 res facit, hic nullum aliis de nobilitate cer-
 tandi locum relinquit: neque ullus est,
 qui

qui se eo præstantiorem audeat dicere. A Nam ex bonis bonum nasci convenit: qui vero ex illustribus illustrior oritur, cum in unum virtus & fortuna conveniunt, nemini hic dubitandi locum relinquit, debeatne sibi nobilitatem jure tribuere.

Eusebia igitur, de qua hæc instituitur oratio, & filia Consulis est, & uxor Imperatoris fortis, temperantis, prudentis, justis, optimi, clementis & magnanimi. Qui postquam paternam hereditatem, hoc est, imperium, sibi comparasset, ex ejusque, qui id violenter invaserat, manibus extorsisset; cumque ad liberos suscipiendos, quos honoris ac potentia hæredes relinqueret, uxorem vellet ducere; illam ipsam communione ista dignam judicavit, cum prope totius orbis terrarum imperium obtineret. Quare quod illustrius quæri potest, non modo nobilitatis in ea scemina testimonium, sed & reliquorum omnium ornamentorum, quæ quidem velut dotem quandam afferre secum illam oporteat, quæ cum principe tanto copulanda sit? Cujusmodi sunt recta quædam institutio, scita ac congrua animi prudentia, corporis vigor ac species, & pulchritudo tanta, ut cæterarum virginum decor obscuretur: quemadmodum splendentia sidera, Lunæ jam pleno orbe micantis luce collustrata, speciem omnem ac lumen amittunt. Neque enim quodlibet ex illis unum ac solitarium ad ineundam illam cum Imperatore conjunctionem sufficit; sed universa simul (sic tanquam numen aliquod præstantissimo Principi pulchram ac castissimam conjugem effingeret) in unum coacta eminus, nec aspectu ipso duntaxat attractum & illectum sponsum illum longe felicissimum adduxerunt. Siquidem pulchritudo generis nobilitate cæterisque destituta bonis, ne privatum quidem, etiam libidinibus deditum, impellere potest nuptialem ut facem accendat. Cæterum ambo illa in unum convenientia, licet sæpe nuptiarum fœdera per sese conjunxerint; tamen quoties ab morum concentu atque concordia, & gra-

όςις εκείνη φησὶ κρείττων γεγονέναι.

Ἐξ ἀγαθῶν μὲν γὰρ ἀγαθὸν φησὶ γίνεσθαι. ὁ δὲ ἐξ ἐνδόξων ἐνδοξότερον γενόμενον, ἐς ταῦτον ἀρετῆ τῆς τύχης πνεύσεως, ἔτι δὲ ἐδενὶ δίδωσιν ἀπορεῖν, εἰ τῆς εὐγενείας μεταποιεῖται.

Eusebia δὲ, περὶ ἧς ὁ λόγος, παῖς μὲν ὑπάτου γέγονε, γαμετὴ δὲ ἐστὶ βασιλέως ἀνδρείου, σώφρονος, συνετῆ, δικαίου, χρηστοῦ, καὶ παύου, καὶ μεγαλοψύχου. ὅς ἐπειδὴ πατρῴαν ἔδσαν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν ἀνεκλήσατο, ἀφελόμενος ἔβια λαβόντων, γάμου τε ἔδειτο, πρὸς παίδων γένεσιν, οἰκληρονομήσουσι τῆς τιμῆς, καὶ τῆς ἐξουσίας, ταύτην ἀξίαν ἔκρινε τῆς κοινωνίας, γεγονώς ἤδη σχεδόν τι τῆς οἰκκμένης ἀπάσης κύριος. Καίτοι, πῶς ἂν τις μείζονα ἐπιζητήσῃε μαρτυρίαν τῆς δέ; ἔ μόνον περὶ τῆς εὐγενείας αὐτῆς ὑπὲρ δὲ ἀπάντων ἀπλῶς, ὅσα ἄχρη οἶμαι τὴν βασιλεῖ τοσοῦτω συλλεῖσαν, καθάπερ Φερνὴν οἰκοθεῖν ἐπιφερομένην κομίζειν ἀγαθὰ, παιδείαν ὀρθὴν, σύνεσιν ἐμμελῆ, ἀκμὴν καὶ ὤραν σώματος, καὶ κάλλος τοσοῦτον, ὡς ἀποκρύπτει τὰς ἄλλας παρθένους. καθάπερ οἶμαι περὶ τῆς σελήνης πληθῆς σηοὶ διαφανεῖς ἀσέρες καταυγαζόμενοι κρύπτουσι τὴν μορφὴν. ἐν μὲν γὰρ τῶν " ἐδὲν ἐξαρκεῖν δοκεῖ πρὸς κοινωνίαν βασιλέως. πάντα δὲ ἅμα, ὡς περὶ θεῶν ἀγαθῶν βασιλεῖ καλὴν καὶ σώφρονα πλάττουσιν τὴν νύμφην, εἰς ταῦτόν σκελελυθότα, πόρρωθεν καὶ ἔκ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων ἐφελκυσάμενα μάλα ὄλβιον ἤγε τὸν νυμφίον. κάλλος μὲν γὰρ τῆς ἐκ τῆς γένεως βοηθείας, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν οἶμαι σερόμενον, ἔδὲ ἰδιώτην ἀπόλασον ἰσχυρῶς πείθειν, τὴν γαμήλιον ἀνάψαλαμπάδα. ἅμφω δὲ ἅμα σκελεθόντα γάμον μὲν ἤρμοσε πολλάκις ἀπολειπόμενα δὲ τῆς ἐκ τῶν τρόπων ἀρμονίας,

Voss.

supplet

εὐγενείας

Eusebiae

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

Voss.

μαρτ-

ἐπιζητ-

μονίας, ἢ χάριτος, ἢ λίαν ἐφάνη ζήλω-
 τά. Ταῦτα ἐπισάμενον σαφῶς τὸ βασι-
 λέα τὸ σάφρονα, φαίην ἂν εἰκότως ἢ
 πολλάκις βεβησάμενον ἐλέαξεν τὸ γά-
 μον· τὰ μὲν οἶμαι πωθανόμενον, ὅσα
 "χρῆν δι' ἀνοήτης περὶ αὐτῆς μαθεῖν·
 τεκμαιρόμενον δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς τὴν
 εὐταξίαν. ὑπὲρ ἧς τὰ μὲν ἄλλα τί δεῖ
 λέγουσας διατρίβειν, κατὰ περ ἐκ ἔχον-
 τας ἴδιον ἐγκώμιον, ὑπὲρ ἧς ὁ λόγος,
 διελθεῖν; Τοσῶτον δὲ ἴσως ἔτε εἰπεῖν
 ἔτε ἐπακῶσαι πολὺ καὶ ἐργῶδες, ὅτι
 δὴ γένεθ' μὲν αὐτῇ σφόδρα ἑλληνι-
 κόν, Ἑλλήνων τῶν πάντων καὶ πόλις ἢ
 μητρόπολις τῆς Μακεδονίας. σωφρο-
 σύνη δὲ ὑπὲρ "τε Εὐάδην τὴν Καπα-
 νέως, καὶ τὴν Θεσσαλίαν ἐκείνην" Λαο-
 δαμίαν. αἱ μὲν γὰρ καλὰς καὶ νέας, καὶ
 ἔτι νυμφίους τῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεθεῖ-
 σαι δαιμόνων βία βασιάνων, ἢ μοιρῶν
 γήμασι, ἢ ζῆν ὑπερεῖδον διὰ τὸ ἔρωτα.
 ἢ δὲ, ἐπειδὴ τὸ χρεῶν τὸ κερίδιον αὐτῆς
 ἀνδρῶν κατέλαβε, τοῖς παισὶ προσα-
 δημένη, τοσῶτον ἐπὶ σωφροσύνη κλέος
 αὐτῇ εἰργάσατο· ὡς τῇ μὲν Πηνελό-
 πη περιόνηθ' ἔτι, καὶ πλανωμένῃ τῆ
 γήμασιθ', προσήλθε τὰ μερικά μνη-
 σεύόμενα ἔκ τε Ἰθάκης, καὶ Σάμου, καὶ
 Δελχίης. τῇ δ', ἀνὴρ μὲν εὐδαίμων καλός,
 καὶ μέγας, ἢ ἰσχυρός, καὶ πλάσιθ',
 [ὅ] ὑπὲρ τῶν εἰς λόγους ἐλθεῖν ὑπέ-
 μινε πόλε. τὴν θυγατέρα δ' βασιλεύς
 ἑαυτῇ σιωοικεῖν ἄξιον ἔκρινε. καὶ ἔδρασε
 τὸν γάμον λαμπρῶς μὲν τὰ τρέπαια,
 ἔθνη, καὶ πόλεις, καὶ μύσας ἐσιῶν. εἰ δέ τις
 ἀρετῆς ἐκείνων ἐπακῶσαι ποθεῖ, ὅπως μὲν
 ἐκ Μακεδονίας ἐκαλεῖτο μὲν τὴν μητρὸς ἢ
 νύμφης, τίς δ' ἦν ὁ τῆς πομπῆς τρέπαιθ';
 ἀρμάτων, καὶ ἵππων, καὶ ὀχημάτων, παν-
 τοδαπάνων χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ ὀφθαλ-
 κῶ μὲν τὴν ἀρίστης τέχνης εἰργασμένων,
 [αὐτῶν] τῶν παιδικῶν σφόδρα ἀκρομα-
 τῶν ἐπιθυμῶν. καθάπερ γὰρ οἶμαι, κί-
 θαρῶδες τινὲς δεξιῶν τὴν τέχνην. ἔσω δ'

A tia separantur, non adeo præclara aut com-
 mendabilia fuerunt. Hæc cum optime con-
 tinentissimus princeps noster intelligeret,
 merito illum dixerim post longam consul-
 tationem tandem eas sibi nuptias elegisse:
 cum, opinor, de ea partim audisset quæ au-
 ditu percipienda fuerant, partim de ejus ca-
 stitate conjecturam ex illius matre fecisset.
 De qua quid cætera commemorare ac diu-
 tius hæcere necesse est, quasi proprium ei ac
 peculiare præconium desit, de qua institu-
 enda mihi oratio est? Hoc unum tamen
 B neque ad dicendum, neque ad audiendum
 nimium difficile est; genere illam cumpri-
 mis Græco, & ab germanis Græcis esse pro-
 pagatam, ejusque patriam Macedonia totius
 esse metropolim. Quod vero ad ca-
 stitatem pertinet, multo ab ea Evadnen
 Capaneiconjugem, & Laodamiam illam
 Thessalam fuisse superatam. Nam istæ cum
 formosos, ac juvenes, & adhuc sponfos con-
 juges, sive invidorum Dæmonum vi, seu
 Parcisi filia secantibus, amisissent, vitam su-
 am præ amoris vehementia profuderunt.
 C At illa, posteaquam naturalem vitæ exitum
 conjux sortitus est, quem illa unicum ha-
 buerat, deinceps liberis suis affixa, tantam
 sibi castitatis opinionem peperit, ut cum ad
 Penelopen, superstite adhuc & errante viro,
 juvenes accederent ex Ithaca, & Samo, &
 Dulichio proci: illi nemo unquam inven-
 tus sit aut specie, aut magnitudine corpo-
 ris, aut robore, atque opibus commenda-
 tus, qui de eo loqui ac mentionem auderet
 injicere. Hujus ergo filiam dignam con-
 jugio suo Imperator arbitratus est; & nu-
 ptias post triumphos illos magnifice cele-
 bravit, in quibus gentes integras, ac civita-
 tes, & Musas conviviis excepit. Jam vero
 si quis audire illa cupit, quomodo ex Ma-
 cedonia cum matre sponsa deducta sit; quæ-
 ve pompæ illius ratio fuerit, in qua currus,
 equi, & vehicula generis omnis, auro, ar-
 gento, & aurichalco, summo cum artificio
 exornata splenderent: perinde atque magna
 puerilium acroamatium cupiditate ductus;
 quasi citharædi cujusdam excellentis artifi-
 cis.

deest καὶ
in Voss.
MSS.

Voss.
ἔχρη

Pella

Voss. τὴν

Voss.
λαοδά-
μειαν.

Voss. μέ-
γας ἢ
Delet Horckel. 38
χρη-

aurichalcum

τοσῶν substituit
Wyltonbach.

is. Fingamus ve
 vel Methymniam
 Deo memorant in
 phinum, quam ve
 Laconicum pro
 cum miseris illi
 que compendia
 ipsam idem illi co
 lica curabant. Ja
 tum præstantissim
 nis habitum arto lu
 at, tum in consuet
 ac virorum gener
 & puerorum, natu
 nere ac statu discre
 nis statim, & qu
 bus horum similes
 citharam intuentes
 spectaculo perculi
 creditis? ac viror
 tismos quosque,
 multitudinem omni
 pre ex voluptate
 tam: Cum interm
 artis regulas ac præ
 lecti ac perturbari
 temere patiatur;
 mulicz modulus c
 ter concentibus ut
 manz ac divinæ
 Quod si e contra
 decretis viderit, ne
 ram ac sinceram v
 prebere suis, sum
 admiransque disc
 sum injuria in th
 potuerit. Eum
 ac citharam lu
 are judicabit.
 lizat, & suavissi
 & contentas exor
 culum hunc magi
 in comando ac

cis. Fingamus vero Terpandrum hunc esse, vel Methymnaeum illum, quem ducente Deo memorant in amantio rem musicae Delphicum, quam vectores, incidisse, atque ad Laconicum promontorium appulisse. Et enim miseros illos nautas ejus artis lucra atque compendia mulcebant; artem vero ipsam iidem illi contemnebant, nec de musica curabant. Jam si quis amborum illorum praestantissimum deligat, eique corporis habitum arti suae consentaneum attribuat, tum in confessum ac theatrum producat virorum generis omnis, ac mulierum, & puerorum, natura, aetate, reliquo vitae genere ac statu discrepantium; nonne & pueros statim, & quotquot e viris ac mulieribus horum similes extiterint, vestem ejus ac citharam intuentes, mirum in modum eo spectaculo percussos atque attonitos fore creditis? ac virorum & mulierum imperitissimos quosque, adeoque praeter paucos multitudinem omnem de citharae pulsu suaapte ex voluptate ac molestia esse judicaturam? Cum interim Musicus quispiam, qui artis regulas ac praecepta calleat, neque misceri ac perturbari carmina voluptatis causa temere patitur; & vero succenseat, si quis musicae modulos corrumpat, neque decenter concentibus utatur, sed aliter quam germanae ac divinae musicae ratio permittat. Quod si e contrario stare illum artis suae decretis viderit, neque adulterinam sed puram ac sinceram voluptatem spectatoribus praebere suis, summopere collaudans illum admiransque discedet; quod sine ulla Musarum injuria in theatro cum arte sua versari potuerit. Eum vero qui purpuram duntaxat ac citharam laudet, delirare atque insanire judicabit. Qui si pluribus illa describat, & suavissima oratione jejunas res ac contemptas exornet ac perpoliat; ridiculum hunc magis existimabit, quam qui in tornando ac calando milio laboret:

A εἰ βέλτε Τέρπανδρον ἔστιν, ἢ καὶ ὁ ^{Voss. καὶ} Μηθυμναῖον ἐκεῖνον, ὃν δὴ λόγον ἔχει ^{Mhθ.} δαιμονία πομπῇ χρησάμενον Φιλομυσοτέρου τῶ Δελφῶν τυχεῖν, ἢ τῶν συμπλεόντων, καὶ ἐπὶ τὴν Λακωνικὴν ἀκρῶν κομισθῆναι. ἔβλεγε γὰρ οἰματὲς δυστυχῆς ναύτας ὅσα ἐκεῖνον ἀπὸ ^{Voss. καὶ} τῆς τέχνης εἰργάσατο, ἀδύτης δὲ ἐκείνης ὑπερεώρων, καὶ ἔδερμιαν ὥρον ἐποιούτο τῆς μουσικῆς. εἰ δὴ οὕτως τοῖν ἀνδρῶν ἐκείνων ἢ κράτιστον ἐπιλεξάμενον, καὶ
B ἀποδοῦναι περὶ τὸ σῶμα κόσμον τῆ τέχνη πρέποντα, εἶτα εἰς θέατρον παραγὰ γοῖ παντοδαπῶν ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν, καὶ παιδῶν, φύσει τε καὶ ἡλικίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι διαφερομένων. εἴ ἂν οἴεσθε τὰς μὲν παῖδας, καὶ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν γυναικῶν, ὅποσοι τοῖς ^{Voss. καὶ} τοῖς εἰς τὴν ἐδοῦνται, καὶ τὴν κιθάραν ἀποβλέποντας ἐκπεπληχθῆαι δεινῶς πρὸς ^{Voss. ἐκ} τὴν ὄψιν; τῶν ἀνδρῶν δὲ τὰς ἀμαθετέρας, ^{πεπλη-} καὶ γυναικῶν πλὴν σφόδρα ὀλίγων ἀ-
C παν τὸ πλῆθος, ἡδονῇ ἢ λύπῃ κρίνειν τὰ κρέματα; μουσικὸν δὲ ἀνδρᾶ, τὰς λόγους ἐξεπιστάμενον τῆς τέχνης, ἔτε μιν γινόμενα τὰ μέλη τῆς ἡδονῆς χάριν φαύλως ἀνέχεσθαι. δυσχεραίνειν δὲ καὶ εἰ τις τὰς τρόπους τῆς μουσικῆς δια- ^{Voss. εἰ} φθείροι, καὶ εἰ ταῖς ἀρμονίαις μὴ δεόν- ^{τὰς} ταις χρᾶται, μηδὲ ἐπομένως τοῖς νόμοις ^{Voss. ἐπὶ} τῆς ἀληθινῆς καὶ θείας μουσικῆς ὁρῶν ^{Mhθ.} τε ἐμμένοντα τοῖς νομοθεῖσι, καὶ ἐκίβδηλον ἡδονῇ, καθάραν δὲ, καὶ ἀκέραιον τοῖς
D θεαταῖς ἐργασάμενον, ἀπεισι τῆτον ^{Voss. ἐν} ἐπαιῶν, καὶ ἐκπεπληχθῆαι, ὅτι δὴ σὺν ^{εργασά-} τῆ τέχνῃ μηδὲν ἀδικῶν τὰς Μῦσας τῶ θεάτρῳ συγγέγονε. τὸν δὲ τὴν ἀλβργίδα καὶ τὴν κιθάραν ἐπαινοῦντα ληρεῖν οἴεται καὶ ἀνοηταίνειν. καὶ εἰ μὴ πλείον ^{Voss. τε} τὰ τοιαῦτα διηγείται, λέξει δὲ ἡδίστη κοσμῶν, καὶ ἐπιλαίων τὸ φαῦλον καὶ ἀγεννῆς τῆς διηγημάτων, γελοιώτερον νομίζει τῶν ἀπολορευῆν τὰς κέγχρους ἐπιχειροῦντων. καθάπερ οἰ-
μαί

μαί Φασί τ' Μυρμηκίδην αντιπρατό-
 μενον τῆ Φειδίας τέχνη. ἔκαστ' ἔδὲ ἡ-
 μεῖς ἐκόντες αὐτὰς ταύταις ὑποθήσο-
 μεν ταῖς αἰτίαις, ἰμαλίων πολυτελεῶν,
 καὶ δώρων παντοίων, ὄρμων τε καὶ σε-
 φάνων, " καὶ κατάλογον τ' ἐκ βασι-
 λέως μακρὸν τινα τῆτον ἄδοντες. ἔτε
 ὡς ἀπὴντων οἱ δῆμοι δεξιζόμενοι, καὶ χαί-
 ροντες. ἔτε ὅσα καὶ τὴν ὁδὸν ἐκείνην
 λαμπρὰ, καὶ ζηλωτὰ γέγονε καὶ ἐνο-
 μίωθη. Ἄλλ' ἐπειδὴ τ' βασιλείων εἰ-
 σω παρῆλθε, καὶ τ' ἐπωνυμίας ταύτης
 ἠξιώθη, τί πρῶτον ἔργον ἐκείνης γέγο-
 νε; καὶ αὐθις δευτέρου; καὶ ἐπ' αὐτῶ
 τρίτον; " πολλὰ δὴ μάλα τὸ ἐντεῦθεν;
 Οὐ γὰρ εἰς Φόδρα λέγειν ἐθέλοισι, καὶ
 μακρὰς ὑπὲρ τῶτων βίβλας ξυλιθέ-
 να, ἀρκέσειν ὑπολαμβάνω τῶ πλῆθ' ἢ
 τ' ἔργων, ὅσα ἐκείνης φρόνησιν καὶ
 πραότητα, καὶ σωφροσύνην, καὶ Φιλαν-
 θρωπίαν, ἐπιείκειάν τε, καὶ ἐλευθεριό-
 τητα, καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἐξεμαρ-
 τύρησε λαμπρότερον, ἢ νῦν ὁ παρῶν
 περὶ αὐτῆς λόγῳ δηλοῦν ἐπιχειρεῖ.
 καὶ ἐκιδδάσκειν τὰς πάλα δια τῶν
 ἔργων ἐγνωκότας. ἔ μὴν ἐπειδὴ ἐκείνο
 δυσχερὲς, μᾶλλον δ' ἀδύνατον ἐφάνη,
 παντελῶς ἀξίον ὑπὲρ ἀπάντων ἀπο-
 σιωπῆσαι. περὶ αὐτῶν δ' εἰς δύναμιν
 φράζειν ὑπὲρ αὐτῶν. καὶ τ' μὲν φρονή-
 σεως ποιῆσθαι σημεῖον, καὶ τ' ἄλλης
 ἀρετῆς πάσης, ὅτι τ' γήμαντα διέθηκεν
 ἔτως περὶ αὐτῆν, ὡς περὶ οὐκ ἀξίον γυ-
 ναῖκα καλὴν καὶ γενναίαν. ὡς ἐγώ γε
 τ' Πηνελόπης πολλὰ καὶ ἄλλα νομίσας
 ἐπαίνων ἀξία, τῆτον ἐν τοῖς μάλιστ'
 θαυμάζω, ὅτι δὴ τ' ἄνδρα " λῖαν καὶ ἔ-
 πειθε ζέργειν καὶ ἀγαπᾶν " αὐτῆν ὑ-
 περορῶντα μὲν, ὡς Φασιδαιμονίων " γά-
 μων. ἀτιμάζοντα δ' ἔ μείον τὴν τ' Φαι-
 ἀκων " συγγενεῖαν. " καὶ τοίγε εἶχον αὐ-
 τῆ πᾶσαι ἐρωτικῶς, Καλυψῶ, καὶ Κίρ-
 κη, καὶ Ναυσικαία. καὶ ἦν αὐταῖς τὰ βα-
 σίλεια πάγκαλα, κήπων τινῶν καὶ

deest καὶ
in Voss.
MSS.

Voss. καὶ
πολ-

Voss. λῖαν
ἐπειθε
Voss. αὐτ'
Voss. ἀ-
γαθῶν
Voss.
ξυγ.
Voss. καὶ
τοι γε

A quod Myrmecidem fecisse narrant, cum
 adversus Phidiae artificium contenderet.
 Quare neque nos ultro iis criminationibus
 objiciemus, ut exquisitarum vestium ac do-
 norum generis omnis, & monilium, ac co-
 ronarum ab Imperatore missarum ingen-
 tem quendam catalogum instituiamus: nec
 quemadmodum venienti illi populi excep-
 turi & gratulantes obviam processerint:
 neque caetera, quae per totam viam eximia
 ac praecleara facta sunt, & ex more suscepta.
 Posteaquam vero in regiam introducta est,
 B atque Imperatricis nomen adepta, quod
 tandem primum illius opus extitit? quod
 secundum? quod denique tertium? aut
 deinceps, plura ut his adjiciamus? Neque
 enim, tametsi dicere admodum multa ve-
 lim, atque innumeros de ea re libros con-
 scribere, rerum gestarum copiam assequi
 me dicendo sperem: quot nimirum illius
 egregia facta, prudentiae, mansuetudinis,
 castitatis, humanitatis, aequitatis, liberalita-
 tis, caeterarum denique virtutum, testimo-
 nium longe illustrius dederunt, quam
 quod de ea praedicare nostra haec sibi pro-
 posuit oratio; & illos docere, qui ex factis
 C ipsis dudum illud habent perspectum ac co-
 gnitum. Neque tamen, etsi difficile illud
 esse, vel potius obtineri nullo modo posse
 videatur, par est de omnibus tacere peni-
 tus; sed eniti potius ut pro viribus de iis
 sermonem instituire conemur: atque ut
 prudentiae quidem argumentum illud ha-
 beamus, adeoque virtutum omnium; quod
 conjugem suam ita erga se affectum atque
 obstrictum sibi reddiderit, quemadmodum
 ab honesta & egregia uxore fieri consenta-
 D neum est. Nam cum in Penelope multa
 laude digna fuisse judico, tum illud praec-
 caeteris admiror, quod in viro suo tam ar-
 dentem sui amorem excitarit, ut divinas et-
 iam nuptias, uti ferunt, contemneret, nec
 minus Phaeacum affinitatem respueret.
 Quanquam Calypso, Circe ac Nausicae
 miro eum amore prosequerentur: quae om-
 nes regias habebant magnificas, in qui-
 bus

bes horti erant,
 pacis arboribus
 floribus ac moll
 Quatuor hi
 circum ades ver
 bat, cujus gener
 libertate incurve
 que ejusmodi a
 ma, atque aliq
 que quidem, ut
 mus quam nava
 bant, minusque
 quod ad delicias
 tantam insularum
 quietem; quem
 eile putamus, qui
 lerasset, & majora
 man solum, sed
 sis centum juvene
 li certamen erat i
 Trojam quidem
 Quamobrem si
 dens Ulysses in
 dem, orator sapie
 vel quocumque te
 ter, tot labores
 felix esse possis ac
 iam, (si ulla Calyp
 da fides est) tu, u
 riora praefrens, ta
 imposuisti: neque
 collocare vis, ubi
 is adhibere mod
 contra domi belli
 dum certamina, a
 collinis, nihilo, u
 ten ac leviozem
 infurum illum c
 que dicturum
 cum ea versan c
 & expeditiones, qu
 tones, se allaturum
 & matrem ejus co

bus horti erant, ac nemora umbrosis & opacis arboribus confita, prata vero variis floribus ac molli gramine convestita.

Quatuor hinc manant fontes lucentibus undis;

circum ædes vero domestica vitis adoleſcebat, cujus generoſa plantaria racemorum ubertate incurveſcerent. Mitto reliqua, quæ ejuſmodi apud Phæacas erant plurima, atque aliquanto etiam exquiſtiora: quæ quidem, utpote artiſcioſe facta, minus quam nativa gratiæ ac leporis habebant, minusque jucunda videbantur. Nam quod ad delicias illas & opes attinet, ac tantam inſularum illarum tranquillitatem ac quietem; quem tandem non ceſſurum facile putamus, qui tot labores ac pericula toleraſſet, & majora his etiam expectaret, non mari ſolum, ſed domi inſuper, ubi adverſus centum juvenes ætate florentiſſimos ſoli certamen erat ineundum; quod ne apud Trojam quidem illi unquam acciderat? Quamobrem ſi quis hunc in modum ludens Ulyſſem interrogaret: Quid tu tandem, orator ſapientiſſime, vel imperator, vel quocunq; te nomine appellari oporteat, tot labores ſponte ſuſcipiens, cum felix eſſe poſſis ac beatus, & immortalis etiam, (ſi ulla Calypſonis promiſſis adhibenda fides eſt) tu, inquam, melioribus deteriora præferens, tam multas tibi ærumnas impoſuiſti: neque in Scheria domicilium collocare viſ, ubi tot erroribus ac periculis adhibere modum, ac liberari poſſis; ſed contra domi bellum capeſſere, & alia quædam certamina, ac peregrinationem obire conſtituiſti, nihilo, ut apparet, priore faciliorem ac levioſerem? Ecquid igitur ad ea reſponſurum illum creditis? Nonne iſtud utique dicturum: quoniam adire Penelopen ac cum ea verſari cupiat, eidem certamina & expeditiones, quaſi jucundiſſimas narrationes, ſe allaturum arbitrari. Propterea & matrem ejuſ cohortantem induxit, ut

A παραδείσων ἐν αὐτοῖς πεφυτευμένων μάλα ἀμφιλαφῆσι, καὶ κατασκίοις τοῖς δένδροις, λειμῶνες δ' ἀνθεσι ποικίλοις, καὶ μαλακῇ τῇ πόῳ βρύοντες.

Κρήναι δ' ἐξείης πίστευες ῥέον ὕδατι λευκῷ. Odyſſ. E. v. 70.

καὶ ἐτεθήλη περι τὴν οἰκίαν ἡμερὶς ἡβῶσα, σαφυλῆς οἶμαι τ' γενναίας, βελδομένη τοῖς βότρυσι. καὶ παρὰ τοῖς Φαίαισιν ἕτερα τοιαῦτα, πλὴν ὅσω πολυτελέστερα ἄτε οἶμαι ποιητὰ ζῶν τέχνη, τ' τῶν ἀύλοφυῶν ἑλαττον μελεῖχε χάριλλον, καὶ ἥτιον εἶναι ἐδόκη ἐκείνων ἐρώσμια. Τῆς τρυφῆς δ' αὐτῆς πλῆρες, καὶ προσέτι τ' περι τὰς νήσους ἐκείνας εἰρήνης, καὶ ἡσυχίας, τίνα ἔκ ἀν ἡτήθηνα δοκεῖ, τοσάτῃς ἀνάλλαντα πόνους, καὶ κινδύνους, καὶ ἔτι ὑφορώμενον δεινότατα πείσεσθαι, τὰ μὲν ἐν θαλάτῃ, τὰ δ' ἐπὶ τ' οἰκίας αὐτῆς πρὸς ἐκατόν νεανίσκους ἡβῶντας εἶ μάλα μόνον ἀγωνίζεσθαι

C τέ" σωτηνέχθη; εἰ τις οὖν ἔροιτο τὸν Ὀδυσσεῖα παίζων ἄδῃ πως, τί ποτε, ὡ ^{προσηνέ- χθη} σοφώτατε ῥήτορ, ἢ στρατηγέ, ἢ ὅ, τι χρεῖσε ὀνομάζειν, τοσάτῃς ἐκὼν ὑπέμεινας πόνους, ἐξόν εἶναι ὀλβιον, καὶ εὐδαίμονα, τυχόν δ' καὶ ἀθάνατον, εἰ τι χρεῖταις ἐπαγγελίαις Καλυψῆς πιτεύειν, σὺ δὲ, ἐλόμεν τὰ χεῖρω πρὸ τῶν βελτιόνων, τοσάτῃς αὐτῷ προσέθεικας πόνους, ἐδὲ ἐν τῇ δὴ Σχερία καλαμείναι" ἐθέ- ^{λυσας} λησας. ἐξόν ἐκεῖ πρὸ παυσάμενον τῆς

D πλάνης, καὶ τ' κινδύνων ἀπηλλάχθαι σὺ δ' ἡμῖν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἔγνωσ' ἐρατεύεσθαι, καὶ ἀθλῆς δῆτινας, καὶ ἀποδημίαν ἕτεραν ἐκλελεῖν, ἔτι τ' πρόσθεν, ὡς γε τὸ εἶκος, ἀπονωτέραν, ἐδὲ κερφοτέραν. Τί δὴ οὖν οἶεσθε πρὸς ταῦτα ἐκείνον εἰπεῖν ἔχειν; ἄρ' ἔχ' ὅτι τῇ Πηνελόπῃ σωεῖναι ἐθέλων, τῆς ἀθλῆς αὐτῇ καὶ τὰς στραλείας χαρίεντα διηγῆματὰ φέρειν ὑπέλαβε. ταῦτά τοι καὶ τὴν μητέρα πεποίηκεν αὐτῷ παρανοῶσαν μεμνησθαι πάντων, ὧν

P τε εἶδε

τε εἶδε θεαμάτων, καὶ ὧν ἤμυσεν ἀκασμάτων,

Odyss. A v. 223.

ἵνα καὶ μελόπιδε τῆ ἐπιήρδα γυναικί

χε. ἐπὶ τὰ βασιλῆα

Φησὶν. ὃ ὃ δένος ἐπιλαθόμενος, ἐπειδὴ πρῶτον ἀφίκετο, καὶ τ' μεροκίων τ' ἐπὶ τῆ βασιλίδι κωμαζόντων ἐκράτηξεν δίκην, πάντα ἀθρόως αὐτῇ διηγείτο, ὅσα τε ἔδοξα, καὶ ὅσα ἀνέτλη, καὶ εἰ δὴ τι ἄλλο ὑπὸ τ' χρησμάτων ἀναπειθόμενος ἐκλελεῖν διανοεῖτο ἀπόρρητον ὃ ἐποιεῖτο πρὸς αὐτὴν ὅδε ἐν, ἀλλ' ἤξει κοινὸν γίνεσθαι τ' βαλευμάτων, καὶ ὅτι πρακλέον εἴη συννοεῖν καὶ συμεξευρίσκειν.

ἠδὲ ἠορκαλ p. 32

Ἄρα τὲτό ὑμῖν τ' Πηνελόπης ὀλίγον ἐγκώμιον δοκεῖ; ἢ εἰ δὴ τις ἄλλη τὴν ἐκείνης ἀρετὴν ὑπερβαλλομένη, γαμειή τε ἔσα βασιλέως ἀνδρείς, καὶ μεγαλοψύχας, καὶ σώφρονος ποσαὐτὴν εὐνοίαν

Voss. ἐνεποίησεν αὐτῆς

αὐτῆς ἐνεποίησε τὰ γήμαντι, συγκερασάμενη τῇ παρὰ τ' ἐρώτων ἐπιπνεομένη Φιλίᾳ τὴν ἐν τ' ἀρετῆς, καὶ ἀπερρέυμα θεῖον ἐπιφερομένην ταῖς ἀγαθαῖς, καὶ γενναίαις ψυχαῖς, Δύο γ' δὴ τῶ δέ τινα παιδῶ τε καὶ ἰδέα Φιλίας ἔσον. ὧν ἡδε κατ' ἴσον ἀρυσάμενη, βαλευμάτων τε αὐτῶ γέγονε κοινῶς, καὶ πρᾶον ὄντα φύσιν τ' βασιλέα, καὶ χρῆσόν, καὶ εὐγνώμονα πρὸς ἀπέφυκε παρκαλεῖ μᾶλλον πρεπόντως, καὶ πρὸς

χε. παρκαλεῖν

συνγνώμην τὴν δίκην τρέπῃ ὡσεὶ ἀντις εἰπεῖν ἔχοι, ὅτω γέγονεν ἡ βασιλῆς ἡδε ἐν δίκῃ τυχεῖν, ἢ καὶ παρὰ δίκην αἰτία τιμωρίας, καὶ κολάσεως μικρᾶς ἢ

Voss. τρέπειν

Satis aperte hoc loquitur Julianus nostrum τοῖς παλαιῖς ἔθεσιν ἐχρῶντο, καὶ ἔζωντο τοῖς οἰκείοις περὶ νόμοις, μεγάλην πολυάνθρωπον οἰκῆντες πόλιν, εἰποῖε τ' δικαζόντων αἱ ψῆφοι κατ' ἴσον γένοντο τοῖς Φεύξισι πρὸς τὰς διώκοντας, τὴν τ' Ἀθηναῖς ἐπιβιβεμένην τῶ τὴν δίκην ὀφλήσειν μέλλοντι, ἀπολύειν ἄμα φῶ τ' αἰτίας. τ' μὲν ἐπάγοντα τὴν κατηγορίαν, ἔ' δοκεῖν εἶναι συκοφάντην,

cf. Sophocles Trilogia... ὁφλήσειν μέλλοντι, ἀπολύειν ἄμα φῶ τ' αἰτίας. τ' μὲν ἐπάγοντα τὴν κατηγορίαν, ἔ' δοκεῖν εἶναι συκοφάντην,

A omnium, quæcunque usurpasset visu aut auditu digna, meminisset:

Uxori (inquit) ut possis hac deinde referre.

Atque is nullius oblitus omnino, simul atque domum pervenit, & adolescentes filios reginæ procos jure sustulit, ei cuncta simul exposuit quæ fecerat, aut perpeffus fuerat, ac quicquid aliud ex oraculo perficere in animo habebat: nec ulla de re celare illam voluit, sed consiliorum participem adhibuit, ut quid facto opus esset communiter excogitaret atque inveniret.

Utrum vero Penelopæ ad prædicationem exiguum illud putatis, aut si quæ alia mulier est, quæ illam virtute superet? quæ Principis fortis, magnanimi, & temperantis uxori tantum in eo erga se benevolentia concitavit, ut cum affectu illo, qui ex amore solet afflari, suæ insuper virtutis illecebram conjungeret; quæ præclaris atque egregiis animis tanquam divinum quoddam profluvium immittitur.

Hæc enim duo sunt amoris invitamenta & amicitia genera: ex quibus illa æqualiter hauriens, in consiliorum omnium societatem recepta est, ac natura clementem & ad humanitatem ac facilitatem propensum principem ad ea quæ naturæ ejus consentanea sunt, uti par est, magis ac magis impellit, & judicium capitis venia commutat.

Quocirca nemo quenquam commemorare potest, cui vel merito vel præter meritum Imperatrix illa majoris alicujus aut minoris pœnæ ac supplicii causam attulerit. Athenis quidem olim ferunt, cum patriis legibus uterentur, ac domesticis institutis viverent, (quo tempore magna illorum erat & amplissima civitas) si par reo cum accusatore suffragiorum numerus esset, tum Minervæ suffragio ei, qui condemnandus esset, adjuncto, utrumque ab omni crimine liberatum; ac tam eum qui crimen intulerat, ab calumnia suspicio-

suspicio, quæ ab objecto... que recessisse... que legem, quibus Imperatorem ac bene reus ipse non... numerum sortium interpositis apud illum criminibus ac volens ejusque, quod ab Hære ad assentium concedere illud forsitan haud abique agere contumis concedere. Ytis ac pœnis maximo perdere ac cum hæc Imperatorem inquam mali cupit inferre voluit aut civitati, sed licet. Dicam & illud que enim id fallere de uno quidem vi quæquam potest, tum consiverit. commoda, ac qui vere hætenus, Igitur enumerat quod hic illius benezatem obtineat: illud effugent: alius nomen adductus ab his sit: innumeratibus adepti in omnium est, qui tamen nominatum illud vereconstrummas videtur præconium eorum descriptione argumentum nullu

suspicione, quam eum qui accusatus fuerat, ab objecto crimine liberum immunemque recessisse. Hanc perhumanam suavemque legem, quæ in iis judiciis retinetur de quibus Imperator cognoscit, multo illa mitiorem ac benigniorem facit. Nam ubi reus ipse non parem omnino suffragiorum numerum sortitus est, tum illa precibus suis interpositis apud eum effecit, ut omnibus illum criminibus absolvat. Is autem sponte ac volens ejusmodi gratiam indulget, neque, quod ab Homero dictum est, ab uxore ad assensum coactum se dicit dare ac concedere illud ultro, sed invito animo. Ac forsitan haud absurdum est ea difficulter atque ægre contumeliosis & arrogantibus viris concedere. Neque vero si qui supplicii ac pœnis maxime digni videantur, eos omnino perdere ac profligare convenit. Quod cum hæc Imperatrix animadverteret, nihil unquam mali cuiquam, aut pœnæ, aut supplicii inferre voluit; non dicam regno alicui, aut civitati, sed ne civium quidem familia. Dicam & illud audacius: quod (neque enim id falso me dicturum confido) ne de uno quidem viro, vel muliere accusare quisquam potest, cui vel minimam calamitatem consciverit. Contra vero, quamnam commoda, ac quibus conciliet & conciliaverit hæctenus, libenter ego pleraque singillatim enumerando percenseam; veluti quod hic illius beneficio paternam hæreditatem obtineat: ille lege sibi debitas pœnas effugerit: alius maximum in salutis discrimen adductus ab omni calumnia liberatus sit: innumeri denique honores ac magistratus adepti sint. Quæ quidem nemo omnium est, qui falso a me dici censeat, tamen si nominatim singulos enumerem. Verum illud vereor, ne exprobrare cuiquam suas ærumnas videar; neque tam illius virtutum præconium, quam alienarum miseriarum descriptionem instituire. Et tamen tantorum ac tam egregiorum facinorum argumentum nullum adferre, palamque

A ἢ ὅ, ὡς εἰκός, ἔδοκεν ἔνοχον εἶναι τῷ πονηρῷ. Τῆτον δὲ Φιλάνθρωπον ὄντα, καὶ χαρίεντα τὸ νόμον ἐπὶ τῶν δικῶν, ὡς βασιλεὺς κρινεῖ, σωζόμενον, πραότερον αὐτῇ καθίστησιν. ἔτι δὲ ἂν ὁ Φεύγων παρ' ὀλίγον ἔλθῃ τὴν ἴσην ἐν ταῖς ψήφοις λαχεῖν, πείθῃ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δέησιν προσδεῖσα, καὶ ἰκετηρίαν, ἀφεῖναι πάντως τὰς αἰτίας. ὁ δὲ ἐκῶν ἐκόντι τῷ θυμῷ χαρίζεται τὰ τοιαῦτα καὶ ἔ, καθάπερ Ὀμηρὸς φησὶν, ἐκείνου παρὰ τὴν γαμετῆς ὁμολογεῖ, ὅτι ξυγχωροῖ καὶ δίδωσιν ἐκῶν, ἀέκοντι γὰρ θυμῷ. καὶ τυχὸν εὖ αὐτοπόνον, χαλεπῶς καὶ μόλις τὰ τοιαῦτα ξυγχωρεῖν καὶ ἀνδρῶν ὑβριστῶν καὶ ἀλαζόνων. ἔδὲ γὰρ εἰ σφόδρα ἐπιλήθειοί τινες εἰσι πάσχειν κακῶς, καὶ κολάζεσθαι, τῆτον ἐκ παντός ἀπολέσθαι χρεῶν. Ὅδὲ δὲ ἡ βασιλὶς ἡδὲ ξυνοῦστα, κακὸν μὲν ἔδὲν ἔτε ἤτησεν ἄλλω πολέῳ τινι, ἔτε κολάσῃ, ἔτε τιμωρίαν ἐπαγαγεῖν, ἔτε ὅπως βασιλεία τινός, ἢ πόλεως, ἀλλ' ἔδὲ οἰκία μιᾶ τῶν πολιῶν. προσδεῖν δ' ἂν ἔγωγε θάρρων εὖ μάλα, ὅτι μηδὲν ψεύδος φημι, ὡς ἔδὲ ἐφ' ἑνὸς ἀνδρός ἢ γυναικὸς μιᾶς ἔστιν αὐτῇ αἰτία ὅσα ξυφορέας τῷ τυχέσει. ἀγαθὰ δὲ ὅσα, καὶ ἔστινας δρᾶ καὶ ἔδρασεν, ἡδέως ἂν ἡμῶν τὰ πλεῖστα ἐπαριθμησαίμην καὶ ἔκαστα ἀπαγγέλλω. ὡς ὅδε μὲν τὸ πρῶτον δι' ἐκείνην νέμεται κληῖρον, ἔκείνος δὲ ἀπηλλάγη τιμωρίας, ὁφλήσας τοῖς νόμοις. ἀλλ' ἔτι συκοφαντίαν διέφυγε, παρ' ὀλίγον ἔλθων κινδύνου. τιμῆς δὲ ἔτυχον καὶ ἀρχῆς μύθειοι. καὶ ταῦτα ἔτι ἔστιν ὅσις ἐμὲ ψεύδεσθαι τὸ ἀπάντων φησὶ, εἰ καὶ ὀνομασί τῶν ἀνδρῶν κατὰ λέγοιμι. ἀλλ' ὀκνοῦ, μή τισιν ἐξονειδίξω δόξω τὰς συφορέας, καὶ ἔτι ἐπαινον τῆ ταύτης ἀγαθῶν, κατὰ λόγον δὲ τῶν ἀλλοτείων συγγραφῆν ἀτυχημάτων. Τοσέτων δὲ ἔργων μηδὲν παρασχέσθαι, μηδὲ εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγειν

Voss. a. xovti
Iliad. Δ. v. 43.
deest 7m in Voss. MSS.
Voss. uin Voss. εξαειμησαιμην πατρῶον
Hecale p. 42
Voss. κει.

τεκμηρίον, και νέον πως εἶναι δοκεῖ, καὶ ἐς
 ἀπιστίαν ἀγειν τὸ ἔπαινον. ἔκοντ' ἐκείνα
 παραίησάμεν, ὅποσα γέ μοι εἰπεῖν
 ἀνεπίφθορον, ταύτη τε ἀκρίβεια καλὰ,
 λέγοιμ' ἂν ἤδη. Ἐπειδὴ γὰρ τὴν τῆς γή-
 ματι εὐνοίαν τηλαυγέσαλον προσώ-
 πον, καὶ τὸ σοφὸν Πίνδαρον, ἀρχομένη
 τῶν ἔργων ἔθετο, γένετ' ἄπαν εὐ-
 θύς, καὶ συγγενεῖς ἐπέπλησε τιμῆς. τῆς
 μὲν ἤδη γνωρίμους, καὶ πρεσβυτέρους ἐπι-
 μειζόνων ἀγασσά πράξεων, καὶ ἀποφή-
 νασα μακαρίους καὶ ζηλωτῆς, βασι-
 λεῖ τ' ἐποίησε φίλους, καὶ τῆς εὐτυ-
 χίας τῆς παρέσης ἔδωκε τὴν ἀρχήν.
 καὶ γὰρ εἴπω δοκῶσιν, ὡς περ δὴν ἀλη-
 θεῖς, δι' αὐτῆς τίμιοι, ταύτη γε οἶμαι
 προσθήσει τὸ ἔπαινον. δῆλον γὰρ ὅτι μὴ τῆ
 ἔ γενέσθαι κοινῶν μόνον, πολὺ δὲ πλέ-
 ον ἀρετῆ φαίνεσθαι νέμους. ἔ μείζον ἐκ
 οἶδα ὅπως τις ἐγκώμιον ἐρεῖ. περὶ μὲν
 τῶσδε γέγονε τοιαῦτα. Ὅσοι δ' ἀγνω-
 τες ἔτι διὰ νεότητ' ἔγνωσαν εὐνοίαν καὶ
 ὁπωσοῦν ἔδεοντο, τῆσδε ἐλάττονας
 διένειμε τιμῆς. ἀπέλιπε δ' ἔδεν εὐερ-
 γεῖσθαι ξυμπαντίας. καὶ ἔ τῶσδε συγ-
 γενεῖσι μόνον τοσαῦτα ἔδρασαν ἀγα-
 θὰ, ξενίαν δὲ ὅτω πρὸς τῆς ἐκείνης πα-
 τέρους ὑπάρξασαν ἔγνωσαν ἀνόητον
 ἀφήκε τοῖς κτησαμένοις. τιμῆ δὲ,
 οἶμαι, καὶ τῆσδε καθάπερ συγγενεῖς.
 καὶ ὅσους ἔ πατρὸς ἐνόμισε φίλους, ἀ-
 πασιν ἐνειμε τὸ Φιλίας ἔπαθλα θαυ-
 μασά.

ἡ δὲ
 ἡ δὲ
 ἡ δὲ

Julianus necessitudi-
 nem, quae in
 ipso et Eusebio
 intercedebat, exponit.

ὡς γὰρ

ἡ δὲ δια-
 ταράτ-
 τῆσδε.

A proponere, novum prorsus & inusitatum
 videtur, ac de commendationis nostrae fide
 derogare. Quamobrem aliis praetermissis,
 quaecunque & a me sine invidia praedicari,
 & honeste ab illa possunt audiri, deinceps
 explicabo. Nam postquam conjugis erga se
 benevolentiam, quasi splendidissimam ope-
 ris faciem, ut sapiens Pindarus ait, collocas-
 set, suum illico genus omne cognatosque
 suos honoribus & dignitatibus auxit. Quo-
 rum qui jam illustres erant, & aetate prove-
 ctiores, majorum ad munerum administra-
 tionem provehens, & fortunatos ac beatos
 efficiens, ad Imperatoris amicitiam adduxit,
 & ad felicem illam, qua in praesentia fruun-
 tur, conditionem ac statum excitavit. Quam-
 vis enim, uti revera sunt, per se cari videan-
 tur & honore digni; tamen id ipsum lau-
 dis illius accessio est, quod ex eo manife-
 stum sit, non tam istud communioni gene-
 ris & sanguinis, quam virtuti esse conces-
 sum: quo nullum majus adferri praconi-
 um potest. Haec quidem in ejusmodi ho-
 mines ab ea collata sunt. Sed quicumque
 per aetatem nondum erant cogniti, quique
 innotescere utcunque studerent, his inferio-
 res honores impertit: nec quidquam pra-
 termisit, quin universos beneficentia sua
 complecteretur. Neque vero de iis tan-
 tum bene merita est, qui secum erant co-
 gnatione conjuncti; sed etiam quibuscum
 parentibus suis hospitii societatem interces-
 sisse cognoverat, ne illud quidem passa illis
 est sine aliquo fructu contigisse, quos non
 secus ac consanguineos in honore habet ac
 pretio. Et quidem quotquot patris amicos
 fuisse credidit, universis exquisita quaedam
 amicitiae praemia concessit.

Ego vero, quoniam orationi meae, per-
 inde atque in judicio, signis atque argumen-
 tis opus fore video, ego memetipsum testem
 illi ac laudatorem producam. Sed illud in-
 terim peto, ne vobis testimonium illud me-
 um sit suspectum; ac ne, priusquam omnia
 didiceritis, mihi obstrepere velitis. Hoc ego
 juratus confirmo, nihil me falsum aut con-
 fictum allaturum; vos autem etiam injurato
 mihi fidem habebitis, cum citra adulationem
 omnia

omnia praedicem
 beo, Dei atque
 hujus nimirum
 concessa, quoru
 atque uti ejusm
 que si ante illu
 allecatus, tum
 iniqua illa suspi
 fortuna constan
 ac beneficia com
 nitas illius judic
 ca gestorum veri
 dicam. Nam D
 adhuc Persarum r
 les, in Samium h
 exultantem incidit
 am vestem, cujus
 gabat, muneris lo
 Samiorum tyranni
 tus Asiae principat
 si ego, qui ab e
 cum mihi ad
 vivere liceret, & pe
 magnificentissimo
 consecutus, hoc
 gratiam non poss
 licet universa sint
 tradita, a quo sunt
 illud tamen profite
 nam beneficiorum
 servem, apud vos
 nis Persarum illo r
 bor: si modo ex v
 res est, non ex eo
 tunc beneficio datu
 cumulatissime
 tam igitur illud
 are a me acceptum
 a debitorem me p
 tate vos vehementer
 nequaquam illud
 quam tum ab in
 perat perhumanu
 praestit, ut omne
 tum superaret. Q
 te periculis eripuit

omnia prædicem. Etenim omnia jam habeo, Dei atque Imperatoris beneficio, tam hujus nimirum quam conjugis voluntate concessa, quorum gratia adulari quispiam, atque uti ejusmodi oratione veller; ideoque si ante istud dicerem, quam hæc essem affecutus, tum mihi forsitan cavenda esset iniqua illa suspicio. Nunc cum in ea sim fortuna constitutus, & illius in me merita ac beneficia commemorem, una & humanitatis illius judicium proferam, & recte ab ea gestorum verissimum testimonium adducam. Nam Darium illum audio, cum adhuc Persarum regis prætorianus esset miles, in Samium hospitem apud Ægyptum exulantem incidisse; a quo cum purpuream vestem, cujus admodum desiderio flagrabat, muneris loco accepisset, vicissim ei Samiorum tyrannidem contulisset; cum totius Asiæ principatum obtinisset. Itaque si & ego, qui ab ea quamplurima acceperim, cum mihi adhuc quiete ac tranquille vivere liceret, & per eandem ab optimo & magnificentissimo Imperatore sim maxima consecutus, hoc ultro fatear, parem me gratiam non posse rependere: (cum videlicet universa sint in ejus potestatem ab eo tradita, a quo sunt in nos illa translata) sed illud tamen profitear, velle me, ut perpetuam beneficiorum ejus memoriam conservem, apud vos illa prædicare, non minus Persarum illo rege gratus forsitan videbor: si modo ex voluntate æstimanda tota res est, non ex eo pendenda quod ei fortunæ beneficio datum est, ut acceptam gratiam cumulatissime posset referre. Quodnam igitur illud est tantum ac tam singulare a me acceptum beneficium, cujus causa debitorem me perpetuo ejus agnoscam, scire vos vehementer velle video. Ego vero nequaquam illud dissimulabo. Mihi itaque jam tum ab infantia mea exorsus Imperator perhumanum se atque officiosum præbuit, ut omne studium ac magnificentiam superaret. Qui quidem primum iis me periculis eripuit, quæ ne ab viro qui

Α λακείας ἐνεκα λέγουσι. ἔχω γὰρ ἤδη τῶν θεῶν δίδουσι καὶ ἡ βασιλέως ἀπαντα τὰ ἀγαθὰ, αὐτῶν τε, οἶμαι, καὶ αὐτῆς ταύτης συμπεροθυμημένης, ὑπὲρ ὧν ἀντις κολακεύων ἀπαντα ἀφίη ῥήματα ὥστε, εἰ μὲν πρὸς τούτων ἔλεγον, ἴσως ἐχρῆν ὀρθῶς δεῖν τὴν ἀδικον ὑποψίαν. νῦν δὲ ἐν ταύτῃ γεγονώς τῇ τύχῃ, καὶ ἀπομνημονεύων τῶν ἐκείνης εἰς ἐμαυτὸν ἔργων, παρέξομαι ὑμῖν τῆς εὐγνωμοσύνης μὲν ἐμαυτῶν σημεῖον, μαρτύριον δὲ ἀληθὲς τῶν ἐκείνης ἔργων. Πωθάνομαι γὰρ δὴ καὶ Δαρείου, ἕως ἔτι δορυφόρος ἦν ἡ Περσῶν μονάρχου, τῷ Σαμίῳ ξένῳ περὶ τὴν Αἴγυπτον συμβαλεῖν Φεύγοντι τὴν αὐτῶν, ἢ λαβόντα Φοινικίδα τινὰ δῶρον, ἢ σφόδρα ἐπεθύμη, τὴν Σαμίων ὑπερῶν ἀντιδῶνα τυραννίδα, ὅπηνίκα οἶμαι τῆς Ἀσίας πάσης κύριος καλέσθαι. εἰ δὴ ἢ αὐτὸς πολλὰ μὲν παρ' αὐτῆς, ἢ τε ἔτι ζῆν ἐξῆν ἐν ἡσυχίᾳ, τὰ μέγιστα καὶ δὲ ἀλλήν παρὰ ἡ γενναίου, καὶ μεγαλόφρονος βασιλέως λαβῶν, ὁμολογοῖν ἡ μὲν ἀντιδῶνα τὴν ἴσῃν λείπεσθαι. ἔχῃ γὰρ οἶμαι ξύμπαντα παρ' αὐτῶν καὶ ἡμῖν χαρισαμένου λαβῶσα, τῷ βέλεσθαι δὲ τὴν μνήμην ἀθάνατον ἐν αὐτῇ τῶν ἔργων γενέσθαι, καὶ εἰς ὑμᾶς ταῦτα ἀπαγγέλλειν. τυχὸν ἔκ ἀγνωμονέσεσθαι Φανῶμαι ἡ Πέρσου· εἴπερ εἰς τὴν γνώμην ὀρῶντα χρῆ κρίνειν, ἀλλ' ἔχ' ὅτω παρέσχεν ἡ τύχη πολλὰ πλάσιον ἀποτίσαι τὸ εὐεργέτημα. Τί ποτε οὖν ἐγὼ τοιούτου εὖ παθεῖν Φημι, καὶ ἀνθ' ὅτου τ' ἀπαντα χρόνον ὑπόχρεων ἐμαυτὸν εἶναι χάριτος ὁμολογῶ τῆδε, σφόδρα ἄρμηθε ἀκείν. ἐγὼ δὲ ἔκ ἀποκερῦσομαι. Ἐμοὶ γὰρ βασιλεὺς ἐπιτοσί σχεδὸν ἐκ παιδὸς νηπίου γεγονώς ἡπίως πᾶσαν ὑπερεβάλλετο φιλοτιμίαν. κινδύων δὲ ἐξήρπασε τῆς λικῶν, ἕως ἔδὲ ἡβῶν ἀνὴρ εὖ μάλα

deest in Voff. MSS.

Constantius

Voff. ἐξ-
απαύσαι

διαφύγοι, μη θείας τινός η ἀμηχά-
 νη σωτηρίας τυχών. εἶτα τὴν οἰκίαν
 "καταλειφθεῖσαν, καθάπερ ἐπ' ἐρη-
 μίας παρὰ τὰ τῶν δυναστῶν, ἀφείλε-
 το ἕν δίκη, καὶ ἀπέφηνεν αὐτῆς πλε-
 σιον. καὶ ἄλλα ἂν ἔχοιμι περὶ αὐτῆς
 πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν εἰς ἐμαυτὸν ἔργα
 πολλῆς ἀξία χάριτος· ὑπὲρ ὧν τ' ἀ-
 πάντα χρόνον εὐνοῦν ἐμαυτὸν ἐκείνω
 καὶ πιστὸν παρέχων, ἔτι οἶδα ἐκ τίνος
 αἰτίας τριχυτέρας ἔχουσι ἡδόμεν
 ἔναγχος. ἢ δὲ, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἠ-
 κούσεν, ἀδικήματα μὲν ἐδενός ὄνο-
 μα, μαλαίας δ' ἄλλως ὑποψίας, ἡξίου
 διελέγχειν· καὶ μὴ πρότερον" προσέ-
 δαι, μὴ δ' ἐνόησαται ψευδῆ καὶ ἀδι-
 κὸν διαβολήν. καὶ ἔτι ἀνῆκε ταῦτα δεο-
 μένη, πρὶν ἐμὲ ἡγαγεῖν" εἰς ὅψιν τὴν
 βασιλέως, καὶ τυχεῖν ἐποίησε λόγος·
 καὶ ἀπολυομένῳ πᾶσαν αἰτίαν ἀδι-
 κὸν, συνηῶθη, καὶ οἶκαδὲ ἐπιθυμοῦντι
 πάλιν ἀπιέναι, πομπὴν ἀσφαλῆ πα-
 ρέσχεν, ἐπιτρέψαι πρῶτον τὸν βασιλέα
 συμπεῖσασα. Δαίμων δ' ἐ, "ὅσπερ
 οὐκ ἐώκη μοι τὰ πρόθεν μηχανήσα-
 δαι, ἢ τινος ἐπιτυχίας ἀλλοκότου τὴν
 ὁδὸν ταύτην ὑπολεπομένης, ἐποψόμε-
 νον πέμπει τὴν Ἑλλάδα· ταύτην αἰτή-
 σασα παρὰ βασιλέως ὑπὲρ ἐμῆ καὶ
 ἀποδημῆντι ἡδὴ τὴν χάριν. ἐπειδὴ
 με λόγοις ἐπέπυσο χαίρειν, καὶ παιδεία
 τὸ χωρίον ἐπιήδειον εἶναι ξυνοῦσα.
 Ἐγὼ δ' ὅ τότε μὲν ἀλλή, καὶ" πρῶτά γε
 ὡς εἰκὸς βασιλεῖ, πολλὰ καὶ ἀγαθὰ δι-
 δόναι τ' θεὸν ἡυχόμεν, ὅτι μοι τὴν ἀ-
 ληθινὴν ποθεινὴν καὶ ἀγαπῶντι πατρί-
 δα παρέσχον ἰδεῖν. ἐσμέν γὰρ τ' Ἑλλά-
 δος, οἱ περὶ τὴν Θράκην, καὶ τὴν Ἰωνίαν
 οἰκοῦντες, ἔκγονοι· καὶ ὅσις ἡμῶν μὴ
 λῖαν ἀγνώμων, ποθεῖ προσεπεῖν τὰς
 πατέρας, καὶ τὴν χώραν ἀλλήν ἀπά-
 σασαι. ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ πάλα μὲν ἦν, ὡς
 εἰκὸς, ποθεινὸν, καὶ ὑπάρξαι μοι τὸτο
 ἐβελόμεν μάλλον, ἢ πολὺ χρυσίον καὶ

A dem ullo devitari possent, cui non divina
 aliqua & incredibilis salutis ratio con-
 tiggeret. Deinde vero domum nostram ac
 familiam quasi in solitudine relictam, e po-
 tentium quorundam manibus jure libera-
 vit, atque in pristinas opes ac fortunas resti-
 tuit. Posssem & alia id genus in me merita
 percensere, quibus ille me sibi plurimum
 devinxit. Quorum gratia, cum ego per-
 petuo meum illi amorem ac fidem praestit-
 issem, nuper tamen nescio quibus ex cau-
 sis commotum in me illum animadverti. At
 B illa cum primum inanes nescio quas suspi-
 ciones audisset, sine cujusdam criminis no-
 mine, ut de ea re prius inquireret, petiit;
 nec prius falsam & iniquam calumniam ad-
 mitteret: nec prius flagitare istud destitit,
 quam me ad conspectum Principis perdu-
 xisset, mihi que pro me dicendi facultatem
 impetrasset; cumque me ab omni crimine
 purgasset, gratulata mihi est, ac redire do-
 mum cupientem, cum ejus licentiam ab
 Imperatore mihi obtinisset, eo me tuto ac
 C sine periculo deduxit. Posteaquam autem,
 sive daemone aliquis, qui mihi priora illa mo-
 litus videtur, sive inusitatus quispiam casus,
 eam profectioem impedit, me ad viden-
 dam Graciam misit; cujus rei facultatem
 absenti adhuc mihi ab Imperatore postula-
 verat: quoniam & disciplinarum studio de-
 lectari me sibi persuaserat, & ad capeffen-
 das artes ac doctrinas locum illum idone-
 um esse cognoverat. Atque ego quidem
 tunc ei, sed in primis, uti par est, Imperato-
 D ri plurima sum a Deo bona comprecatus,
 quod cupienti ac desideranti mihi veram ac
 germanam videre patriam concesserant. Si-
 quidem nos omnes, quotquot in Thracia
 atque Ionia sedem habemus, originem e
 Gracia duximus; & quisquis nostrum non
 ingratus omnino est, parentes suos saluta-
 re, ac regionem ipsam complecti, quodam-
 modo cupit. Id quod ego jam pridem qui-
 dem optabam, & hujus rei facultatem dari
 mihi potius, quam auri argentique copiam
 sup-

Voss. κα-
ταλη

Ammon. 15, 2, 7, 8.

Voss. ενδ' εσθδαι
καταληρ. 42

Voss. ες

28. ωσ-
περ

28. πρώ-
τω

Voss. εγ-
χονοι

speretere, cupiel
 riam copiam ac
 n quolibet pond
 pliam pondere
 neque prudente
 momento vel
 itam. Etenim
 diam ac filosof
 quiddam habere
 spiorum fabul
 netur. Hoc enim
 morant: cum ali
 hntarem ac tene
 foris atque ignis
 prohibere; quot
 eos anfractus ac
 rehentia percu
 genti calore aeren
 veria corrupit.
 quunt, absumere
 guere. Eodem m
 funditus occidit P
 thenas, aut Sparta
 ca: neque Argo
 tes perinet, sicut
 cum in urbe ipsa,
 scum illum Mafeta
 Jam Pericnem non
 habet. Athenis v
 nos lancea, multo al
 minus quam inter
 camiant. Quos
 dum: atque in ca
 in qua sola devita
 videntur.
 Verum quid n
 quamnam nos ora
 tiffimz nobis G
 rari non potest q
 e faciamus, no
 amur. At illud t
 quipenionum me
 mo oratione con
 emodum Coryb
 tum cantibus exci
 dat ac saltare;

suppetere, cupiebam. Nam virorum bonorum copiam ac consuetudinem, si cum auri quolibet pondere comparetur, lancem ipsam pondere suo depressuram existimo; neque prudentem judicem in ponderando momento vel minimum dubitare esse passuram. Etenim quod ad disciplinarum studium ac philosophiam pertinet, ejusmodi quiddam habere Græcia videtur, quod Ægyptiorum fabulis ac narrationibus continetur. Hoc enim Ægyptii de Nilo suo memorant: cum aliis in rebus regioni suæ salutarem ac beneficum esse, tum nimii caloris atque ignis vastationem tabemque prohibere; quoties nimirum Sol per longos anfractus ac circuitus sidera quædam vehementia percurrens, ac congregiendi, ingenti calore aerem complet, & incendio universa corrumpit. Neque enim potest, inquit, absumere Nili fontes atque extinguere. Eodem modo neque inter Græcos funditus occidit Philosophia, neque aut Athenas, aut Spartam, aut Corinthum defecit: neque Argos, quod ad ejusmodi fontes pertinet, siticulosum est. Multæ enim cum in urbe ipsa, tum in suburbii ad priscum illum Masetam fontes ejusmodi sunt. Jam Pirenem non Corinthus, sed Sicyon habet. Athenis vero præter limpidos multos latices, multi alii extrinsecus manant, nec minus quam interiores boni atque eximii scaturiunt. Quos illi amant mirum in modum: atque in ea re divites esse student, in qua sola divitiæ amandæ atque optandæ videntur.

Verum quid nos tandem facimus? aut quamnam nos orationem instituere, nisi de carissimæ nobis Græciæ laudibus, putamus? Fieri non potest quin si mentionem ullam ejus faciamus, non omnium admiratione capiamur. At illud forsitan dixerit quispiam, qui superiorum meminerit: non illa nos ab initio oratione complecti voluisse, sed quemadmodum Corybantæ ac fanaticos, tibiæ cantibus excitatos, sine ratione tripudare ac saltare; ita nos amorum nostro-

A ἀργύρειον. ἀνδρῶν γὰρ ἀγαθῶν Φημι
 ξωτυχίαν πρὸς χρυσίῳ πλῆθος ὅ-
 σον δὴ οὐκ ἐξεταζομένην, κατέλκειν
 τὸ ζυγόν, καὶ ἐκ ἐπιτρέπειν τῷ σώφρο-
 νι κριτῇ, εἰ δὲ ἐπ' ὀλίγον ῥοπήσῃ, ἐπιστῆ-
 σαι. Παιδείας δὲ ἕνεκα καὶ Φιλοσο-
 φίας πέπονθεν, οἶμαι, νῦν τὰ τῆς Ἑλ-
 λάδος παραπλήσιον τι τοῖς Αἰγυ-
 πτίοις μυθολογήμασι καὶ λόγοις. λέ-
 γουσι γὰρ δὴ καὶ Αἰγύπτιοι τὸν Νεῖλον
 παρ' αὐτοῖς εἶναι τὰλλα σωτήρα, καὶ
 B ἑσπερῆτην τῆς χώρας, καὶ ἀπέργειν
 αὐτοῖς τὴν ὑπὸ τῷ πυρὸς φθορὰν, ὅπο-
 ταν ἡλιος διὰ μακρῶν τιῶν περιόδων
 ἄστροις γενναίοις συλεθῶν, ἢ συγγε-
 νόμεν, ἐμπλήσει τὴν ἀέρα πυρὸς, καὶ
 " ἐπιφλέγει τὰ σύμπαντα. εἰ γὰρ ἡ
 σχυρὰ φασὶν ἀφανίσαι, εἰ δὲ ἐξαναλω-
 σαι τὸν Νεῖλον τὰς πηγὰς. ἐκ οὗ δὲ
 ἐξ Ἑλλήνων παντελῶς οἴχεται Φιλο-
 σοφία, εἰ δὲ ἐπέλιπε τὰς Ἀθήνας, εἰ δὲ
 C τὴν Σπάρτην, εἰ δὲ τὴν Κόρινθον. ἡκιστα
 δὲ ἐστὶ τὴν ἀργείων ἐκτὸς τὸ Ἄργον πο-
 λυδίψιον. πολλὰ μὲν γὰρ ἐν αὐτῷ τῷ
 ἄσπιδι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τὸ ἄσπερον πε-
 ρεῖ τὸ παλαιὸν ἐκεῖνον Μάσθηλα. τὴν Πει-
 ρην ἢ αὐτὴν ἢ Σικυῶν ἐχέει, καὶ ἐκ
 ἢ Κόρινθου. τὴν Ἀθηνῶν ἢ πολλὰ μὲν
 καὶ καθαρά, καὶ ἐπιχώρια τὰ νάμα-
 τα. πολλὰ ἢ ἐξωθεν ἐπιρρεῖ, καὶ ἐ-
 πιφέρειται τίμια τῶν ἔνδον εἰς μέσον. οἱ
 ἢ ἀγαπῶσι καὶ σέργουσι, πλαστῶν ἐ-
 θέλωντες, εἰ μόνον σχεδὸν ὁ πλεῖστον
 ζήλωτόν.

Ἡμεῖς ἢ τί ποτε ἄρα πεπόνθαμεν;
 καὶ τίνα νῦν διαπεραίνεω οἰόμεθα λό-
 γον, εἰ μὴ τῆς Φίλης Ἑλλάδος ἐπαι-
 νοῦν; ἐκ ἐστὶ μυθολογία μὴ πάντα θαυ-
 μάζειν. ἀλλ' εἰ φησὶ τις τυχὸν ὑπο-
 μνηθεῖς τὴν ἔμπροσθεν ταῦτα ἐθέλειν
 ἡμᾶς ἐξ ἀρχῆς διελθεῖν. καθάπερ δὲ
 τὰς Κορυβαντιῶνας ὑπὸ τῶν αὐλῶν
 ἐπεγευρομένους χορεύειν, καὶ πηδᾶν εἰ-
 δέναι ξὺν λόγῳ, καὶ ἡμᾶς ὑπὸ τῆς μνή-
 μης

Flora. II. 4 174. καὶ
 κεν ἐλεγχθῆσθε πα-
 λυδίψιον κερῶς
 ἐκοίμηται.
 Pirenem, fontem ad Corinthum
 situm, ubi Belbryphus
 Pegasum domum
 in dicitur. In
 am tempore Pirenem
 Sicyoniorum, Corin-
 thius finitem orum
 fuisse videtur.
 Voss.
 μοιῶν

μης τῶν παιδιῶν ἀνακινήθῃσιν ἅσασιν
τῆς χώρας, καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐγκώμιον.

Πρὸς δὴ τῆτον ἀπολογεῖσθαι χρεῶν
ὡδὲ πως λέγοντα. ὦ δαιμόνιε, καὶ τέ-
χνης ἀληθῶς γενναίας ἡγεμῶν, σο-
φὸν μὲν χρῆμα ἐπινοεῖς, καὶ ἐφίεις, καὶ

χε. τὸν ἰ-
παινε-
μῶρον

δὲ ἐπιτρέπων τῶν ἐπαινουμένων, καὶ
ἐπὶ σμικρὸν μεθίεσθαι, ἅτε αὐτὸ οἶ-
μαι ζῆν τέχνη τῆτον δρῶν. ἡμῖν δὲ τὸ
ἔρωτα τῆτον, ὃν σὺ φῆς αἴτιον εἶναι τὸ

χε. πρὸς
γέγονεν

ἐν τοῖς λόγοις ἀταξίας, ἐπεὶ δὴ πρῶτος
γέγονεν, οἶμαι, παρακελεύεσθαι μὴ

χε. ἡ τῶν
μεθὰ

σφόδρα ὀκνεῖν, μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὰς
αἰτίας. Οὐ γὰρ ἀλλοτρίων ἡψάμεθα

λόγων, δεῖξαι ἐθέλοντες, ὅσων ἡμῖν
ἀγαθῶν αἰτία γέγονεν, τιμῶσα τὸ

φιλοσοφίας ὄνομα. τῆτον δὲ καὶ οἶδα
ὄντινά μοι τρόπον ἐπικείμενον, ἀγα-
πήσαντι δὲ εὖ μάλα τὸ ἔργον, καὶ ἐρα-
θεῖντι δεινῶς τὸ πρῶτον ἀπο-

λειφθῆντι ὃ καὶ οἶδα ὄντινα τρόπον ὄ-
νομα ἐτύγχανε μόνον, καὶ λόγῳ ἔρ-
γῳ τερούμενον. ἡ δὲ ἐτίμα καὶ τῆτον.

αἰτίαν γὰρ δὴ ἄλλην ἔτε αὐτὸς εὕρισκω,
ἔτε ἄλλῃ τὸ πύθεσθαι δύναμαι, διὲν ἦν

ἔτω μοι πρόθυμῳ γέγονε βοηθός, καὶ
ἀλεξίκανθῳ, καὶ σώτειρα, τὴν τῆτον γεν-
ναίῃ βασιλέως εὐνοίαν ἀνέραϊον ἡμῖν,

καὶ ἀσινῆ μένειν ζῆν πολλῶν πόνῳ πρα-
γματευσαμένη. ἡς μείζον ἀγαθὸν ἔ-
πώποτε ἐγὼ τι τῶν ἀνθρώπων νο-

voss. ἔ-
ποτε

μίσας ἐάλων. καὶ τὸν ὑπὸ γῆν καὶ ἐπὶ
γῆς χρυσὸν ἀντάξιον, καὶ ἀργύρου
πλήθῳ, ὅποσον νῦν ἐστὶ ὑπὸ αὐγῆς ἡ-

voss. ἐπὶ
γῆν καὶ
ὑπὸ γῆς

λίς, καὶ εἴποτε ἄλλο προσγένοιτο, τῶν
μεγίστων ὄρων αὐταῖς οἶμαι πέτραις, καὶ
δένδροισι μελαβαλόων εἰς τὴνδε τὴν

voss. με-
ταβα-
λόων

φύσιν. καὶ ἀρχὴν τὴν μεγίστην, καὶ ἄλ-
λο τῶν ἀπάντων ἔδεν. Ἐκ μὲν γὰρ
δὴ ἐκείνης ταῦτα γέγονε πολλὰ, καὶ ὅ-
σα ἔδειξεν ἂν ἠλπίσειν, καὶ σφόδρα πολ-

voss. πάν-
των

λῶν δεομένῳ γε, καὶ ἐμαυτὸν ἐλπίσι
τοιαύταις τρέφοντι. εὐνοίαν ὃ ἀληθινὴν
καὶ ἐστὶ χρυσεῖς ἀμείψασθαι, καὶ ἄν τις

voss. τε

voss.
πρὸς
χρυσίον

rum recordatione stimulos regionis istius
atque incolarum praconium decantasse.

Huic igitur ita nos respondere convenit: O
beate vir, atque egregiae artis moderator

ac princeps! tu quidem praclarum aliquid
in animo habes, cum ab iis quos laudan-

dos suscipimus, ne minimum quidem de-
fiscere atque aberrare permittis: quod qui-

dem non sine arte fieri a te puto. Ego ve-
ro hunc ipsum amorem, quem tu mihi in

hac oratione perturbationis causam esse di-
xisti, quandoquidem animo meo adhære-

scit, hortari me arbitror nihil ut admodum
verear, aut ea crimina perhorrescam. Ne-

que enim alienum quiddam a proposito in-
stituimus, cum illud demonstrare velimus,

quantum nobis boni contulerit, quod Phi-
losophiae nomen coleret, atque in pretio

haberet: id quod nescio quo pacto mihi
impositum fuerat, cum quidem rei ipsius

incredibili amore ac desiderio flagrarem,
verum nescio qua de causa tantam rem non-

dum assecutus, solum illius nomen obtine-
rem. At illa vel nomen ipsum honore pro-

sequeretur. Neque enim aliam causam
invenio, aut audire ab altero possum, pro-

pter quam tam prompta mihi adiutrix, &
salutaris ac servatrix esse voluerit, & princi-

pis in me benevolentiam sinceram ac stabili-
lem magno labore conservavit: quo qui-

dem nullum unquam humanorum bono-
rum majus ac praestantius existimavi, nec

quidquid auri argentique sub terra aut in ea
est in lucem haecenus ac solem erutum,

cum hac una re conferendum existimo, nec
quidquid erui postmodum potest, tametsi

pretio

pretio comparari: sed divina quadam ac
 meliori bonorum virorum sorte quaeritur,
 quæ ultro iisdem aspiret ac faveat. Cujus-
 modi mihi cum ab Imperatore jam inde a
 puero divinitus adfuisset, posteaque prope-
 modum excidisset, salvum mihi rursum at-
 que incolume permansit; postquam Im-
 peratrix falsas illas & absurdas suspiciones
 refutasset, & autoritate sua compescuisset.
 Quas cum illa penitus discussisset, & vitam
 meam tanquam evidens ejus rei argumen-
 tum attulisset, postquam Imperatori e Græ-
 cia me ipsum arcessenti parui, num me tan-
 dem in eo statu dereliquit, quasi non ma-
 gno mihi præsidio opus esset, utpote cui ni-
 hil discriminis ac periculi superesset? Qua
 in re qui tandem jure facere possum, si ad-
 eo manifesta & præclara silentio prætermi-
 tam? Nam cum de communicando mihi
 imperio Principis sententia ferretur, mirifice
 illa gaudebat, ac musicum quiddam acci-
 nebat, meque bono ut animo essem ad-
 monebat, ac ne tanti muneris amplitudi-
 nem veritus suscipere detrectarem, neve
 subrustica ac contumaci audacia nimium e-
 latus, perperam hominem tam bene de me
 meritum, ac necessariam ejus petitionem
 abjicerem ac contemnerem. Atque ego
 mandatis quidem illius parebam, etsi tan-
 tum munus non adeo sponte sustinerem.
 Sed imperanti resistere plenum negotii ac
 difficultatis intelligebam. Nam qui omnia
 quæcunque velint extorquere possunt, ho-
 rum preces ad persuadendum ac flec-
 tendum idoneæ sunt. Igitur posteaquam in
 eam rem sum inductus, atque & vestem, &
 comitatum, & usitata studia commutavi,
 nec non habitationem ipsam, victumque
 quotidianum; ubi ex obscuris ac tenuibus
 hæctenus rebus omnia mihi majestatis ac
 splendoris plena successerunt; tum mihi
 præ hujus rei insolentia perturbari animus
 cœpit. Non quod præsentium bonorum
 magnitudine stuperet; nam neque ista
 præ imperitia magna esse judicabam; sed
 facultates potius quasdam, quæ ut recte
 utentibus commodi plurimum adferrent,
 ita ab recto usu aberrantibus nocerent, &

Α αὐτὴν ἐντεῦθεν πείατο, θεία δέ τιμι
 καὶ κρείττονι μοίρα ἀνθρώπων ἀγαθῶν
 συμπροθυμημένων. Ὅ δὴ καὶ ἐμοὶ
 παρὰ βασιλέως παιδί μὲν ὑπῆρξε
 κατὰ θεόν, ὀλίγος δὲ οἴχεος δεῖσαν ἀ-
 πεσώθη πάλιν τῆς βασιλίδος ἀρυ-
 νῆσης, καὶ ἀπειργάσης τὰς ψευδεῖς καὶ
 ἀλλοιοῦτας ὑποψίας. αἷς, ἐπειδὴ παν-
 τελῶς ἐκείνη διέλυσεν, ἐναργεῖ τεκμη-
 ρίῳ τῆ βίῳ τῶ μῶ χρωμένη, καλῶντ
 " δὲ αὐτῆς τῆ βασιλέως ἀπὸ τῆς Ἑλ-
 Β λάδος ὑπήκχον, ἄρα ἐνταῦθα κατέ-
 λιπεν, ὡς ἐκ ἐτι πολλῆς βοηθείας, ἄτε
 ἔδενός ὄντ' ἐν μέσῳ δυσχερῆς, ἔδδ
 ὑπόπτῃ, δεόμενον; Καὶ πῶς ἂν ὅσια
 δρῶν ἔτως ἐναργῆ καὶ σεμνὰ σιωπῶν
 καὶ ἀποκρύπτων; κυρμένης τε γὰρ
 ἐπ' ἐμοὶ τῆ βασιλέως ταυτησί τῆς
 γνώμης διαφερόντως ἠφραίνετο, καὶ
 σιωπήχει μισικόν, παρρεῖν κελεύσ-
 σα. " καὶ μήτε τὸ μέγεθ' εἰδῆσαντα
 τῶν δεδομένων ἀρνείσθαι τὸ λαβεῖν μή-
 C τε ἀγροίκῳ " ἢ λίαν αὐθάδει χρησά-
 μενον παρρησία, φαύλως ἀτιμάσαι τ'
 τοσαῦτα ἐργασάμενον ἀγαθὰ, τὴν
 ἀναγκαίαν αἴτησιν. ἐγὼ δὲ ὑπήκχον
 ἔτι τῆτο γε ἡδέως σφόδρα ὑπομένων.
 ἄλλως δὲ ἀπειθεῖν χαλεπὸν ὄν σφό-
 δρα ἠπισάμην. οἷς γ' ἂν ἐξῆ πράττειν ὅ,
 τι ἂν ἐδέλωσι σὺ βία, ἢ πῃ δεόμενοι
 δυσωπῆν ἢ πείθειν ἀρκῆσιν. Οὐκ ἔν ἐ-
 πειδὴ μοι πειθεῖντι γέγονε, καὶ μετα-
 βαλὼν ἐσθῆτα καὶ θεραπείαν, καὶ δια-
 D τειδὰς τὰς σωήθεις, καὶ τὴν οἰκισιν ὅ
 αὐτὴν, καὶ διαίταν, πάντα ὄγκῃ πλέα
 καὶ σεμνότητος ἐκ μικρῶν, ὡς εἰκός, καὶ
 φαύλων τῶν πρέσθεν ἐμοὶ μὲν ὑπὸ
 ἀηθείας ἢ ψυχῆ διαταράττετο ἔτι τὸ
 μέγεθ' ἐκπληττομένῳ τῶν παρόν-
 των ἀγαθῶν. σχεδὸν γὰρ ὑπὸ ἀμα-
 θίας ἔδδ μεγάλα ταῦτα ἐνόμιζον.
 ἀλλὰ δυνάμεις τινὰς χρωμένοις μὲν
 ὀρθῶς σφόδρα ἀφελίμῃς, ἀμαρτάνθ-
 σι δὲ περὶ τὴν χρῆσιν βλαβεράς, καὶ
 οἰκοῖς

voss. γο. Ann. 15, 813

voss. καὶ αὐθάδει

734. 140. 2. 13

Q

οἴκοις ἢ πόλεσι πολλὰς μυρίων αἰτίας
Voss. πα- Συμφορῶν. παραπλήσια δὲ ἐπεπόν-
ραπλή- θειν ἀνδρὶ σφόδρα ἀπείρως ἠνιοχικῆς
σιον ἔχοντι, καὶ εὐδὲ ἐθελήσαντι ταύτης
Voss. καὶ μελαλαβεῖν τῆς τέχνης. εἶτα ἀναγκα-
 ζομένῳ καλῶ καὶ γενναίῳ κομίζεν ἄρ-
 μα ἠνίοχον, πολλὰς μὲν ξυωρίδας,
 πολλὰ δὲ οἶμαι τέτρωρα τρέφοντες,
 καὶ ἅπασιν ἐπιβεβηκότῃ δια γεν-
 ναϊότητα φύσεως, ἢ ῥώμην ὑπερβάλ-
 λουσιν, ἔχοντες οἶμαι τὰς ἠνίας πάν-
 των ἐγκρατῶς, εἰ καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς ἀν-
 τυγῶν βαίνοι εἰ μὴν αἰεὶ γέ ἐπ' αὐτῆς
 μένοντες, μεταφερομένους δὲ πολλὰκις
 ἐνθεν ἐκεῖσε, ἢ ἀμείβοντες δίφρων ἐκ
 δίφρων, εἰ ποτε τῶν ἵππων κλονημένους, ἢ
 καὶ ὑβρισαντας αἰδοίτο. ἐν δὲ δὴ τοῖς
 ἄρμασι τοῖσδε κεντημένους τέτρωρον ὑ-
 πόαμαθίας, καὶ θράσους ὑβρίζον, πιεζό-
 μενον τῇ συνεχεῖ ταλαιπωρίᾳ, καὶ τῶ
 θράσους εὐδέντι μᾶλλον ἐπιλαθόμενον,
 ἀγριῶνον δὲ αἰεὶ, ἢ παροξυνόμενον ὑπὸ
 τῶν συμφορῶν ἐπὶ τὸ μᾶλλον ὑβρίζειν,
 καὶ ἀπειθεῖν, ἢ ἀντιτείνειν, εἰ δεχόμενον
 ἄλλως ἐπὶ τὸν ἠνίοχον πορεύεσθαι ἄλλ'
Voss. χα- εἰ μὴ ἢ αὐτὸν ὁρώη δια τέλους χαλε-
λεπαῖνον. παύοντα, ἢ τόγε ἐλαττον, σολὴν ἐν ἠνιο-
 χικῆν ἀνθρωπον φέροντα, εἴτως ἐστὶν ἀ-
 λόγισον φύσει. Ὁ δὲ, οἶμαι, παραμυ-
 θέμενος αὐτῶ τὴν ἄνοιαν ἀνδρα ἐπέ-
 σησε, δὲ φέρειν τὴν τοιαύτην ἐσθῆτα,
 καὶ σχῆμα περιβαλὼν ἠνίοχον σεμνῶ, καὶ
 ἐπισημόν. ὅς εἰ μὲν ἄφρων εἴη παν-
 τελῶς ἢ ἀνόητος, χαίρει ἢ γέγηθε, καὶ
 μετέωρος ὑπὸ τῶν ἱματίων, καθάπερ
 πτερῶν ἐπαίρεται. συνέσεως δὲ εἰ ἢ ἐπὶ
 σμικρὸν μετέχοι, καὶ σώφρονος ἢ,
 σφόδρα εὐλαβεῖται

ειδ. τι. κ. κ. κ. Voss. ἐγ- κρατῶς πάντων

Voss. χα- λεπαῖνον.

α. 11. 23. 34. 467.

Μήπως αὐτὸν τε τρώσῃ, σὺνθ' ἄρ-
 ματα ἄξῃ.
 καὶ τῶ μὲν ἠνίοχῳ ζημίας, αὐτῶ δὲ αἰ-
 σχρᾶς, καὶ ἀδόξου συμφορᾶς αἰτίος γένη-
 ται. Ταῦτα ἐγὼ ἐλογιζόμενον ἐν νυκτὶ
 βεβληῶν καὶ δι' ἡμέρας κατ' ἐμαυτὸν

A infinitas cum familiis tum civitatibus plenis-
 que calamitates consciscerent. Verum per-
 inde me habebam ac qui aurigandi mini-
 me peritus, ne attingere quidem eam ar-
 tem velit; & tamen ad egregii atque illu-
 stris cuiuspiam aurigæ currum regendum
 cogatur, qui bigas multas & quadrigas nu-
 triat, & eas omnes præ generosa naturæ suæ
 indole & excellenti robore conscendat;
 itemque omnium fræna firmiter contineat,
 tamen si unius in currus orbe resideat: non
 ita tamen ut in eodem semper maneat, sed
 B inde illuc sæpius commigret, atque ex cur-
 ru alterum in currum transcendat, si quan-
 do laborantes equos aut reluctantes ani-
 madverterit. Porro idem ille in eorum
 curruum numero quadrigas unas habeat,
 quæ propter indocilitatem atque audaciam
 contumacius resistant: ac licet fatigatione
 continua premantur, nihilo tamen magis
 audaciam suam deponant; sed ærumnis
 ipsis ferociores reddantur, & ad reluctan-
 dum magis, & recalcitrandum, ac detre-
 ctandum imperium excitentur; quæ non-
 nisi præsentem aurigam progredi velint: sed
 C nisi hunc perpetuo videant, aut saltem
 quemlibet alium aurigæ vestibibus indutum,
 indignentur ac fremant, tanta est illarum
 naturæ vecordia. At ille earum, opinor,
 insanix consulens, certum iis hominem
 præfecit, quem ejusmodi vestibibus induit,
 & gravis ac scientis aurigæ cultum accom-
 modavit. Qui si prorsus desipiat atque
 D insaniat, gaudet nimirum & exultat, ac ve-
 stium tanquam pennarum pulchritudine
 superbus extollitur; sin prudentiæ ac mo-
 destiæ vel minimum habeat, hoc ipsum
 non mediocriter verebitur

Ne sese obledat forsitan, currumque refringat:

unde & aurigæ jacturam, & sibi turpem
 atque ignominiosam calamitatem arces-
 sat. Hæc ego dies noctesque cogitans
 atque apud me considerans, tristis ibam
 ac mœ-

ac merore con-
 vere divinus In-
 ac verbis hono-
 cans, partem a-
 navit; tum
 qua re & ani-
 lize erga me
 testimonium d-
 in illius conspe-
 vifus sum quod
 templo simulacr-
 re & animus pu-
 in terram defixi
 la esse animo ju-
 inquit, jam a no-
 bene volente p-
 modo fidem in-
 Hæc ego fere ab-
 pluribus ve-
 lms oratoribus
 pollet instituire.
 ita salutarem, v-
 plammet castitat-
 hi videbar; adco-
 vs erat, & in ar-
 bat. Vultis igitu-
 eta sunt, ejusque
 tm ac per parte-
 cogestis in unum
 dam hæc ipsa tum
 veria percussam
 meis familiaribus
 que mihi nuptias
 dixerit? Sed v-
 a mihi collato
 cupis,
 B tripodas sept-
 libetes viginti.
 volus effutire
 an injucundum
 patam ab ea coll-
 and vos facere, c-
 dms fuisse video
 priorum, atque op-

ac mœrore contractus. Sed eximius ille ac vere divinus Imperator, primum factis ipsis ac verbis honore me afficiens, & gratificans, partem aliquam illius molestiæ sublevavit; tum Imperatricem salutare iussit; qua re & animum nostrum confirmaret, & suæ erga me fiduciæ singulare quoddam testimonium daret. Itaque ubi primum in illius conspectum prodii, repente mihi visus sum quoddam velut collocatum in templo simulacrum castitatis intueri. Quare & animus pudore suffusus, & oculi diu in terram defixi manebant, donec bono illa esse animo iussit: & partem quidem, inquit, jam a nobis accepisti, partem Deo bene volente postmodum accipies, dummodo fidem in nos ac justitiam præstes. Hæc ego fere ab illa tum audiui: neque enim pluribus verbis usa est, etsi præstantissimis oratoribus nihilo deteriores orationes posset instituire. Quamobrem cum eam ita salutarem, vehementer obstupui, & ipsamet castitatem loquentem audisse mihi videbar; adeo benigna illius vox & suavis erat, & in auribus meis defixa permanebat. Vultis igitur quæ ab illa deinceps facta sunt, ejusque in me beneficia, singillatim ac per partes explicemus? An potius congestis in unum omnibus, quemadmodum hæc ipsa tunc contulerit, simul universa percurramus? quotnam nimirum ex meis familiaribus beneficiis affecerit, utque mihi nuptias cum Imperatore conciliaverit? Sed vos donorum forsitan ab ea mihi collatorum numerum audire cupitis,

Et tripodas septem, atque auri bis quina talentis,

& lebetes viginti. Sed de ejusmodi rebus verbosius effutire non vacat. Quanquam non injucundum fortassis fuerit unius cujusdam ab ea collati muneris mentionem apud vos facere, quo mihi præ cæteris delectatus fuisse videor. Etenim libros Philosophorum, atque optimorum Historicorum, &

A " περισκοπόμενος, σπίνης ὧν αἰεὶ καὶ ^{Voss. ἐπι- σκοπῶν}
σπιθρωπός. ὁ γενναῖος ^{δὲ ἢ βῆϊος ἀλη-}
θῶς Αὐτοκράτωρ ἀφῆρειτι πάντας τῶν
ἀλγεινῶν, ἔργοις καὶ λόγοις τιμῶν καὶ
χαριζόμενος. τέλος δὲ τὴν βασιλίδα
προσεπεῖν κελεύει, θάρσος τε ἡμῖν ἐν-
διδεῖς, ἢ τῆσφ ὀδρα πιστεύειν γενναῖον εὖ
μάλα παρέχων γνώρισμα. Ἐγὼ δὲ
ἐπειδὴ πρῶτον" εἰς ὄψιν ἐκείνης ἦλθον, ^{Voss. ἐς}
ἐδόκην μὲν ὡς περ ἐν ἱερῷ καθιδρυμένον
ἄγαλμα σωφροσύνης ὄραν αἰδῶς δὲ
ἐπέπυχε τὴν ψυχὴν, καὶ ἐπέπηκτό μοι
καλὰ γῆς τὰ ὄμματα συχνὸν ἐπιεικῶς
χρόνον ἕως ἐκείνη θάρρειν ἐκέλευε. ἢ
τὰ μὲν, ἔφη, ἤδη παρ' ἡμῶν ἔχεις: τὰ ^{Voss. παρ' ἡμῶν ἤδη}
δὲ ἢ ἔξεις σὺν θεῷ, μόνον εἰ πισὸς ἢ δι-
καιὸς εἰς ἡμᾶς γένοιο. Τοσαῦτα ἤκιστα
σχεδὸν ἔδδ' ἢ αὐτὴ πλείον ἐφθέγγετο,
ἢ ταῦτα ἐπισαμένη τῶν γενναίων
ρήτορων ἔδδ' ἐν Φαυλοτέρῃσ ἀπαγγέλλειν
λόγους. ταύτης ἐγὼ τ' ἐντεύξεως
ἀπαλλαγείς σφόδρα ἐθαύμασα καὶ
ἔξεπεπλήγμην, ἐναργῶς δοκῶν ἀνη-
κοέναι σωφροσύνης αὐτῆς φθελγομένης.
ἔτω πρῶτον ἢ αὐτῇ φθέγμα ἢ μεί-
λιχον, ταῖς ἐμαῖς ἀκοαῖς ἐγκαθιδρυμένον.
Βέλεσθε ἔν τὰ μετὰ ταῦτα πάλιν
ἔργα, ἢ ὅσα ἔδρασεν ἡμᾶς ἀγαθὰ καθ'
ἕκαστον λεπτεργῶντες ἀπαγγέλλωμεν;
ἢ τόγε ἐντεῦθεν ἀθρόως ἐλόντες καθά-
περ ἔδρασεν αὐτῇ, πάντα ὁμῶς διηγησόμεθα;
ὅπόσους μὲν εὖ ἐποίησε τῶν ἐμοὶ
γνωρίμων, ὅπως δὲ ἐμοὶ μετὰ τῆσ βασι-
λέως τὸν γάμον ἤρμοσεν. ὑμεῖς δὲ ἴσως
ποθεῖτε ἢ τ' κατὰ λόγον ἀνεῖν τ' δώρων,

^{Ἐπ' ἀπίρησ τρίποδας, δέκα δὲ}
^{ἀύλωνας δὲ χρυσοῖο τάλαντα,}
^{καὶ λέβητας εἴκοσιν. ἰαλλ' ἔμοι γολλή}
^{περὶ τῶν τοῖστων ἀδολεσχεῖν. Ἐνδὲ δὲ}
^{ἴσως τῶν ἐκείνης δώρων τυχὸν ἐκ ἀχα-}
^{ρει, ἢ εἰς ὑμᾶς ἀπομνημονεῦσαι, ὡ μοι}
^{δοκῶ ἢ αὐτὸς σφόδρα ἠδῆναι διαφε-}
^{ρόντως. βίβλας γὰρ φιλοσόφων, καὶ}
^{συγγραφέων ἀγαθῶν, καὶ ῥητόρων}
^{πολλῶν}

Iliad. I.
 9v. 122-123.

πολλῶν καὶ ποιητῶν, ἐπειδὴ παντελῶς ὀλίγας οἰκοθεν ἔφερον, ἐλπίδι καὶ πόθῳ τῶ πάλιν οἰκαδε ἐπανελθεῖν τὴν ταχίστην ψυχαγωγέμεν, ἔδωκεν ἀθρόως τοσαύτας, ὥστε ἐμῶ μὲν ἀποπλήσαι τὴν ἐπιθυμίαν, σφόδρα ἀκορέτως ἔχοντ' ἔπρὸς ἐκεῖνα σωσσίας. Μισσεῖον δὲ Ἑλληνικῶν ἀποφῆναι βιβλίων ἔκρητι τὴν Γαλατίαν, καὶ τὴν Κελτίδα. τῆτοις ἐγὼ προσκαθήμεν συνεχῶς τοῖς δώροις, εἶποτε σχολὴν ἀγοίμι, καὶ ἔστιν ὅπως ἐπιλανθάνομαι τ' χαρισάμενης. ἀλλὰ καὶ στρατευομένῳ μοι, ἐν γέ τοι πάντως ἔπετα, οἷον ἐφόδιον τ' στρατείας, πρὸς αὐτὸ πάλαι ξυγκείμενον. Πολλὰ γὰρ δὴ τῆς τῶν παλαιῶν ἔργων ἐμπειρίας ὑπομνήματα. ξυὺ τέχνη γραφέντα τοῖς ἀμαρτῆσι διὰ τὴν ἡλικίαν τ' αὐτόπτον πάλαι ξυγκείμενον ἰσχυρῶς.

πρὸς τοῦτο εἶπε πρὸς αὐτὸ τοῦτο Ἰουλιανὸν 42, ἡλικίαν πρὸς αὐτόπτον πάλαι ξυγκείμενον ἰσχυρῶς.

ross. δη-μικρὰ

ross. τυγ-χαιοί

παιδίσκιαν τε καὶ ἀμυστον ἐν αὐτοῖς ποιῆμα,

A Oratorum quamplurimorum, ac Poëtarum (quod paucos admodum e patria mecum attulissem, quoniam brevi revisendæ domus spes me ac desiderium sustentabat) libros, inquam, tot illa mihi dono dedit, ut cupiditatem omnem meam expleret, quæ illorum lectione satiari non poterat: Galliam vero ac Germaniam Græcorum mihi librorum museum efficeret. Quibus ego donis assidue defixus, quotiescunque per otium licet, ejus unde ista accepi oblivionem capere non possum. Quinetiam si B quando in expeditionem proficiscor, unum ex iis aliquem velut militiæ commeatum exporto, qui ad hoc ipsum accommodate scriptus olim fuerit. Multa quippe veterum prudentiæ atque experientiæ monumenta cum arte scripta claram & manifestam rerum olim gestarum effigiem exhibent iis, qui per ætatem spectare ipsi nequiverint. Ex quo factum est, ut juvenes plerique majorem quam senes multi mentis atque animi canitiem haberent: quodque unum hominibus ex senectute bonum suppetere videtur, experientia rerum, cujus beneficio prudentius aliquid juvenibus senex dicere potest, hanc juvenibus, qui quidem negligentes non fuerint, monumenta illa conciliant. Sed inest præterea in his egregia quædam morum institutio: dummodo aliquis optimos quosque viros, & orationes, & facta, velut exemplaria sibi proponens artifex, ad ea fingere animum suum, & ad libros ac sermones accommodare noverit. Ab quibus nisi omnino sit alienus, sed vel minima D ex parte eorum in se similitudinem possit exprimere, non parvum inde fructum reportet. Quod cum ego sæpius apud me cogito, non absurdam in his institutionem ac disciplinam colloco; & quoties in militiam abeo, tanquam necessaria cibaria mecum illa defero, quorum multitudinem temporis ratio moderatur. Verum nihil fortassis attinet illorum præconium, aut quæ inde bona derivari possint, scripture ista profequi; quin hoc potius convenit, ipsius doni pretio

pretio ac digno dedit, non a conditione re... res ac varietate thesaurus ac... cis & minimis illic admodum... tere. Neque... nis agricolam, ere vellet, virg... tit, tum ubi v... nem, dolabran... vitem alligaret... retur, & imper... contingerent: vellet obtinueri... repleat, neque... quam iis offerat... dium liberales a... porro vel pasto... nique captarium... tum dixerit, qu... lecto & herba... se benignos ac... quamplurima... bulum ac diver... que vero ver a... fementorum pe... aliquid, vel cal... tat, per quos p... ta fuerint. Igitur... que velut educa... ductoribus ind... mento copioso... rum monument... & tamen omni... vobis tandem e... um desiderare... um in pretio e... norem illi pra... quod hujus in... gram repende... tualem illum sa... quo multa cum l... a. Nam cum o...

pretio ac dignitate perspecta, ei, quæ id mihi dederit, non alienam gratiam ab hujus doni conditione rependere. Qui enim elegantes ac varietate maxima refertos librorum thesauros acceperit, non iniquum est paucis & minime bonis verbis, imperite ac rustice admodum conscriptis, prædicationem texere. Neque enim gratum hunc esse dixeris agricolam, qui cum seminarium instituere vellet, vitigineos furculos ab vicinis petiit; tum ubi vineam excitare cœpit, lignonem, dolabram, ac demum arundinem qua vitem alligaret ac fulciret, ut & ista sustineretur, & suspensi racemi glebam minime contingerent: cæterum postquam ea quæ vellet obtinuerit, Bacchi se munere solum repleat, neque ex racemis aut musto quicquam iis offerat, quos ad agriculturæ subsidium liberales ac prolixos habuerit. Neque porro vel pastorem, vel bubulcum, vel denique caprarium probum quispiam ac gratum dixerit, qui per hiemem, cum & ipse tecto & herba pecus indigeret, amicos in se benignos ac liberales expertus sit, qui quamplurima sibi dederint, & abunde pabulum ac diversoria suppeditarint; simulatque vero ver aut æstas appetierit, bene de se meritorum penitus obliviscatur, nec lactis aliquid, vel casei, vel rei alterius iis imperiat, per quos peritura alioqui pecora servata fuerint. Igitur qui disciplinas qualescumque velut educans, juvenis adhuc multis ductoribus indigeat; inprimis autem alimento copioso ac sincero, quod ex veterum monumentis percipitur, opus habeat; & tamen omnibus illis simul careat; num vobis tandem exiguum quoddam præsidium desiderare videtur, aut parvo apud eum in pretio esse debet, qui ad ea se adiutorem illi præbuerit? ac forsitan non est quod hujus in se voluntatis ac meritorum gratiam rependere conetur? *Nunquam vero Thalem illum sapientum facile principem, a quo multa cum laude dicta accepimus, audiat.* Nam cum eum interrogaret quispiam,

Aτυχὸν ἐκ ἀλλοτρίαν τῆ δοθέντος τῆ χάρισαμένη. λόγων γὰρ ἀσειῶν ἢ παντοδαπῶν θησαυρῶν τῶν ἐν ταῖς βίβλοις τὸν Ἰσοκράτη. 40. δεξάμενον, ἐκ ἀδικῶν διὰ σμικρῶν καὶ Φαύλων ῥημάτων, ἰδιωτικῶς ἢ ἀγροικῶς ἀγὰν ξυγκειμένων, ἀδὲν εὐφημίαν. Οὐδὲ γὰρ γεωργὸν φήσεις εὐγνώμονα, ὃς καταφυτεύειν μὲν τὴν φυταλίαν ἀρχόμενος, κλήματα ἤγει παρατῆ γειτόνων· εἶτα ἐκτρέφει τὰς ἀμπέλους, δι-
Bῆδη κάλαμον ὃ χρηρὸς προσδεδέσθαι, καὶ ἐπικείσθαι τὴν ἀμπελον· ἵνα αὐτῆ τε ἀνέχηται, ἢ οἱ βότρυες ἐπηρτημένοι μηδαμῶς ψαύωσι τῆς βώλης· τυχόντα δὲ ὧν ἐδεῖτο μόνον ἐμπίπλασθαι τῆ Διονύσου τῆς χάριτος, εἰ δὲ τῶν βοτρυῶν, εἰ δὲ τῆ γλεύκης μεταδιδόντα τῆτοις, ὧν πρὸς τὴν γεωργίαν ἔτυχε προθύμων. ἐκὼν εἰ δὲ νομέα ποιμνίων, εἰ δὲ βυκολίων, εἰ δὲ μὴν ἀπολλίων ἐπεικῆ, ἢ ἀγαθὸν, καὶ εὐγνώμονα φήσεις, ὃς τῆ μὲν χειμῶνος, ὅτε αὐτῶν ἐγένετο, καὶ πῶας ἐδεῖτο τὰ βο-
Cσκήματα, σφόδρα ἐτύχανε προθύμων τῆ φίλων, πολλὰ μὲν αὐτῶ ξυμποριζόντων, καὶ μεταδιδόντων τροφῆς ἀφθόνου, ἢ καλαγωγίων ἤρος δὲ οἶμα, ἢ θέρους φανέντων, μάλα γενναίως ἐπιλαθόμενον ὧν εὐπάθοι, ἔτετῆ γάλακτος, ἔτετῶν τυρῶν, ἔτετῆ ἄλλων τῆ μελαδιδόντα τῆτοις, ὃ ὧν αὐτῶ διεσώθη ἀπολλύμενα ἂν ἄλλως τὰ θρέμματα. "Ὅσις ἐν λόγῳ ὁποῖσθῆν τρέφων, νέος μὲν αὐτὸς ἢ ἠγεμῶν πολλῶν δεόμενος, τροφῆς δὲ πολλῆς ἢ καθαρᾶς τῆς ἐν τῶν
Dπαλαιῶν γραμμάτων, εἶτα ἀθρόως πάντων δεηθείη· ἄρα ὑμῶν μικρᾶς δεῖσθαι βοηθείας δοκεῖ ἢ μικρῶν αὐτῶ γεγονεν ἄξιός ὁ πρὸς ταῦτα" συμβαλλόμενος; καὶ τυχὸν ἐχρηρῆσαι χάριν ἀποθίνων αὐτῶ τῆς προθυμίας καὶ τῶν ἔργων; ἀλλὰ μή ποτε τῆ "Θαλῆν ἐκείνον τῶν σοφῶν τὸ κεφάλαιον," εἰ τὰ ἐπαινόμενα ἀκηκόαμεν. ἐρομένους γὰρ τιμῶς ὑπερῶν
 Q. ij) ἔμαθεν

Voss. σμινύων

f. ἠγεμῶ- νων

Voss. συλ- λαμβά- νόμενος

Voss. Θαλῆν Deest ver- bū μινη- τέον; αὐτὸν quid si- mile.

τι ἀρτινὸν τὸ λόγον
μονὴν Ἰουλιανῶν 43.

ἔμαθεν ὁπόσον τινα χρεὶ καταβαλεῖν
μοθὸν ὁμολογῶν, ἔφη, τὸ παρ' ἡμῶν
μαθεῖν, τὴν ἀξίαν ἡμῶν ἐπίσεις. ἐκὼν κὲ
ὅσις διδάσκαλος μὲν αὐτὸς ἔγενετο,
πρὸς τὸ μαθεῖν ὃ καὶ ὅτι ἐν σωτηρίᾳ
το, ἀδικοῖτ' ἂν εἰ μὴ τυγχάνει τῆς χά-
ριος, καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς δοθείσιν ὁμολο-
γίας, ἦν δὴ κὲ ὁ σοφὸς ἀπαιτῶν φαίνε-
ται. εἶεν. ἀλλὰ τὸ μὲν χαρίεν καὶ σε-
μνὸν τὸ δῶρον χρυσίον ὃ καὶ ἀργύριον
ἐδὲ ἐδέομην ἐγὼ λαβεῖν, ἐδὲ ὑμᾶς δὴ
ὑπὲρ τῶν ἡδέως ἂν ὀχλήσαμιν. Λό-
γον ὃ ὑμῶν εἶπεν ἐθέλω, μάλα δὴ τινας
ὑμῶν ἀκοῆς ἀξίον, εἰ μὴ τυγχάνομεν ἀ-
πειρητότερες πρὸς τὸ μῆναι τῆς ἀδολε-
σχίας. τυχὸν ὃ ἐδέντων ῥηθέντων ἀκρο-
ξὸν ἄσθε" σὺν ἡδονῇ, ἄτε ἀνδρῶν ἰδιώτων, κὲ
σφόδρα ἀμαθῆς λόγων, πλάζειν μὲν
ἐδέν, ἐδὲ τεχνάζειν εἰδότες, φράζοντες
δὲ ὅπως ἂν ἐπιή τάληθές. ὃ ὃ δὴ λό-
γος" σχεδὸν περὶ τῶν παρόντων ἐστὶ. Φή-
σασσι γὰρ οἶμαι, πολλοὶ, παρὰ τῶν μα-
καρίων σοφιστῶν ἀναπειθόμενοι, ὅτι ἄ-
ρα μικρὰ καὶ φαῦλα πράγματα ἀνα-
δεξάμενος, ὡς δὴ τι σεμνὸν ὑμῶν ἀπαγ-
γέλλω. τὸ ὃ ἔφιλωνεῖν πρὸς τὸς
ἐμᾶς λόγους, ἐδὲ ἐμὲ τῆς ἐπὶ αὐτοῖς ἀ-
φαιρέσθαι δόξης ἐθέλοντες ἴσως ἂν εἴ-
ποιεν. ἴσασσι γὰρ σαφῶς, ὅτι μὴτε ἀντί-
τεχνος εἶναι βέλομαι τοῖς ἐκείνων λό-
γοις τὸς ἐμαυτῶν παρατιθείς μῆτε
ἄλλως ἀπεχθάνεσθαι ἐκείνοις ἐθέλω.
ἀλλ' ἐκ οἶδα ὅν τινα τρόπον ἔμεγάλα
λέγειν ἐκ παντὸς ὀρεγόμενοι, χαλεπῶς
ἔχουσι πρὸς τὸς μὴ τὰ κείνων ζηλῶντας,
καὶ δι' αἰτίας ἄγασιν, ὡς καθ' αἰετὸν
τῶν ἔργων ζηλωτὰ φασιν, καὶ σπερδῆς
ἀξία, κὲ πολλῶν ἐπαίνων, ὅποσα διὰ μέ-
γεθος ἤδη τισὶν ἀπίστα ἐφάνη. Ὅποια
δὴ τινα τὰ περὶ τῆς Ἀσσυρίας ἐκείνης
γυναικὸς, ἢ μεταβαλῆσα, καθ' ἅπερ
ῥεῖθρον εὐτελές, τὸν διὰ τῆς Βαβυλῶ-
ν ποταμὸν ῥέοντα βασιλεία τε

τὸσφ. γὰρ
τὸσφ. ξὸν ἄσθε"

τὸσφ.
σχεδὸν τι

A quantam mercedem pro eo quod didicerat
persolveret? tu si a me, inquit, didicisse fa-
tebere, justum mihi præmium persolveris.
Quamobrem qui, tametsi non docuerit ipse,
aliquid tamen ad discendum contulerit, pla-
ne injuriam accipiat, nisi vicissim gratiam
& accepti muneris agnitionem ab altero re-
portet: id quod vir ille sapiens postulasse
sibi videtur. Sed hæc missa faciamus. Ita-
que jucundum illud munus ac magnificentum
fuit. Etenim aurum argentumve nec opta-
vi unquam accipere, neque vobis ejusmo-
di prædicandis donis libenter obstrepam.
Illud itaque potius exponam, quod vobis
auditu scio fore gratissimum, nisi mea vo-
bis loquacitas ac prolixitas satietatem attu-
lerit. Nam fortasse ne ea quidem, quæ hac-
tenus dicta sunt, libenter audistis, ut quæ
rudi ab homine imperitoque profecta sunt;
qui nulla in re fallere, aut artificiose tracta-
re noverit, sed qui vera omnia, utcumque
in animum venerint, loquatur. Verum
quod modo dicere cupio a suscepta oratio-
ne non abhorret. Nonnulli enim a beatis
Sophistis persuasi forsitan dixerint: exiguas
me res & contemnendas oratione tractan-
tem, vobis tanquam ingens aliquid & ma-
gnificum proponere. Quod non eo ani-
mo dicturi sunt, ut adversus orationem me-
am contendant, mihi que gloriam illius at-
que existimationem præripiant. Præclare
enim hoc intelligunt, me neque cum illo-
rum orationibus de artificio contendere, ac
meas opponere; neque ullo pacto eorum
in offensionem incurrere velle. Sed nescio
D quomodo, cum magna quædam dicere
modis omnibus affectent, iis succensent,
qui non sese ad eorum institutum accom-
modant, & eos accusant, quasi orationis
vim ac pondus imminuant. Nam ea solum
admiratione, studio, ac laudibus digna esse
facta prædicant, quæ propter magnitudi-
nem nonnullis olim incredibilia videbantur:
qualia de Assyria illa fœmina narrantur, quæ
fluvium illum, qui Babylonem dividit, qua-
si exiguum quendam rivulum detorquens
magnificam

magnificam in
quam denuo
de ea frequen
tio, quod class
instrueret, p
lia in aciem
num excitat
rum, & quæ
ceteræ id g
est structuræ
dicuntur. Præ
rior, & Rhodog
merz occurrunt
honeste ac decor
dam gesserunt.
quam maximam
quæ propter pulc
ebres non felici
quandoquidem
bellorum infirmit
sim præbuisse vo
et cum ampla reg
tisse. At qui ni
re, ridiculus nimi
qui neque in stu
que magnificent
cent. Vultus igit
trium aliquis uxore
potus similem, qu
locus nihil in hac
pudicitiam, & amo
ri ac filii curam
is quidem aux pe
te potto militabu
one per somnium
in etiam si quæ
verba forent,
hæc genas
nihil loquebatur
pudici facinorum
militum inopia, h
toto præcipue dele
pudici expeditione
tam poësim hæce
z sumptuose de

magnificam in solo regiam extruxit, & a-
 quam denuo super aggeres immisit. Nam
 de ea frequens extat apud scriptores men-
 tio, quod classē ter mille numero navium
 instrueret, peditum vero tricies centena mil-
 lia in aciem educeret: tum quod Babylone
 murum excitavit quingentorum fere stadio-
 rum, & quæ circa hanc urbem fossiones,
 aut ceteræ id genus magnificæ ac sumtu-
 osæ structuræ sunt, ab ea omnia perfecta
 dicuntur. Præter hanc Nitocris ætate ju-
 nior, & Rhodogune, ac Tomyris, & innu-
 meræ occurrunt aliæ, quæ non admodum
 honeste ac decore viriles se mirum in mo-
 dum gesserunt. Quinetiam nonnullas tan-
 quam maximarum rerum autores celebrant,
 quæ propter pulchritudinem illustres ac ce-
 lebres non felici admodum successu fuerunt:
 quandoquidem tumultus, ac diuturnorum
 bellorum infinitis nationibus virisque cau-
 sam præbuisse videntur, quotquot scilicet
 ex tam ampla regione par est conscribi po-
 tuisse. At qui nihil ejusmodi possit adfer-
 re, ridiculus nimirum existimatur; utpote
 qui neque in stuporem homines rapere, ne-
 que mirificum quiddam dicendo facere co-
 netur. Vultis igitur eos interrogemus, u-
 trum aliquis uxorem sibi vel filiam illarum
 potius similem, quam esse Penelopen velit?
 Atqui nihil in hac Homerus aliud, quam
 pudicitiam, & amorem conjugis, atque so-
 ceri ac filii curam prædicat. Ac ne de a-
 gris quidem aut pecore sollicita fuit: impe-
 rare porro militibus, aut concionem habe-
 re, ne per somnium quidem illa cogitabat.
 Quin etiam si quando apud juvenes facien-
 da verba forent,

*Ante genas mulier vittas redimita
 nitentes,*

modeste loquebatur. Neque vero aut e-
 jusmodi facinorum, aut illustrium ob ea
 mulierum inopia, hanc sibi laudandam Ho-
 merus præcipue delegit. Licebat enim A-
 mazonis expeditione studiosius describenda
 totam poesim hisce narrationibus implere,
 quæ summo opere delectare ac voluptatem

A ὠκοδόμησεν" ἐπὶ γῆς πάγκαλα, καὶ γε. ὑπε-
 μεθῆκεν ὑπὲρ τῶν χωμάτων αὐθις. ὑ-
 πὲρ γὰρ δὴ ταύτης πολὺς μὲν λόγος,
 ὡς ἐναυμάχου ναυσὶ τρισχιλίας ἢ πε-
 ζῆ παρελάττετο, μυριάδας ὀπλιῶν τρι-
 ακοσίας ἀγχοσα, τότε ἐν Βαβυλωνί τῆς
 χ^ο ὠκοδομῆσαι πεντακοσίων σταδίων μι-
 κρόν ἀποδέον, καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν ὀ-
 ρύγμαλα, καὶ ἄλλα πολυτελῆ καὶ δα-
 πανηρὰ καλὰ σκευάσματα ἐκείνης ἔργα
 γενέσθαι λέγουσι. Νίτοκρις δ' ταύτης
 Β νεωτέρη, καὶ Ροδογένη, ἢ Τώμυρις, καὶ
 μυρίας δὴ τις ἐπιπρεῖ γυναικῶν ὄμιλος
 ἀνδριζομένων ἑλίαν εὐπρεπῶς τινὰς δ'
 ἤδη διὰ τὸ κάλλος περιβλέπτει, καὶ ὀνο-
 μασὰς γενομένας ἑσφόδρα εὐτυχῶς
 ἐπειδὴ ταραχῆς αἰτία, καὶ πολέμων
 μακρῶν ἔθνεσι μυρίοις καὶ ἀνδράσι, ὅ-
 σος εἰκὸς ἦν ἐκ τοσαύτης χώρας ἀθροί-
 ζεσθαι, γενέσθαι δοκῶσι, ὡς μεγάλων
 αἰτίας ὑμῶσι πράξεων. ὅς τις δ' τοῖστων
 εἶπεν ἔχει, καλὰ γέλασ^{ος} δ' οὐκ εἶναι
 εἶναι, ἄτε ἐκ ἐκπλήττειν, εἰ δὲ θαυμαλο-
 ποιῆν ἐν τοῖς λόγοις σφόδρα ἐπιχρῆσθαι.
 Β βλεσθε δὲ ἐν ἐπανερῶν ἄλλοις, εἰ τις
 ἀλλοῦν γαμήλην ἢ θυγατέρα οἱ τοιαύτην
 εὐχέσθαι γενέσθαι μᾶλλον, ἢ τὴν Πηνελό-
 πην; καί τοι ἐπὶ ταύτης εἰδὲν Ὅμηρος εἶ-
 πειν ἔχει πλέον τῆς σωφροσύνης, καὶ
 τῆς Φιλανδρίας, ἢ τῆς εἰς τ' ἐκέρων ἐπι-
 μελείας ἢ τὸν παῖδα. ἔμελε δ' ἄρα εἰδὲ
 τῶν ἀγρῶν ἐκείνη, εἴτε τ' ποιμνίων. στρα-
 τηγίαν δ' ἢ δημογορίαν, εἰδὲ ὄναρ ἐκείνη
 Δ πᾶρα σῆναί ποτε ἄλλα καὶ ὅποτε λέ-
 γεν ἔχρην εἰς τὰ μεράκια,

" Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ Ὀδυσ. Α.
 κρήδεμνα, V. 334

πράως ἐφθέγχετο. καὶ ἐκ ἀπορῶν Ὅμη-
 ρος οἰμιατικῶν ἔργων, εἰδὲ ὀνομα-
 σῶν ἐπ' αὐτοῖς γυναικῶν, ταύτην ὑμνη-
 σε διαφροσύνης. ἔξην γὰρ αὐτῇ τὴν τῆς
 Ἄμαζονος Φιλοπίμωσ" πάνυ στρατείαν γε. παν-
 δηγησαμένω, τὴν ποιήσιν ἄπασαν ἐμ-
 πλῆσαι τοῖστων δηγημάτων τέρπειν εὐ-
 μάλα

Voss. hyst. h. m. a. m. t. h. g. l. g.

Voss. h. g.

Voss. εἶναι

Voss. εἶσχε

Voss. παρ

Voss. παρ

μάλα, καὶ ψυχαγωγεῖν δυναμένων. Οὐ γὰρ δὴ τείχεσσι μὲν αἰρεσιν, καὶ πολιορκίαν, καὶ τρέπον τινα ναυμαχίαν εἶναι δοκῶσαν, ἢ πρὸς τοῖς νεωρίοις πόλεμον, ἀνδρὸς ἢ ἐπ' αὐτῇ καὶ ποταμῶ μάχην ἐπιστάγην οἴκοθεν διανοεῖτο τῇ ποιήσει, καινόν τι λέγειν ἐπιθυμῶν τὸτο ἢ, εἴπερ ἦν ὡσπερ ἐν Φασί, σεμνότατον, ὀλιγώρως ἔτω παρέλιπε. Τί ποτε ἔν ἄν τις αἴτιον λέγοι τὸ ἐκείνην μὲν ἐπαινεῖν πρῶτως, τῶτων ἢ ἐπὶ σμικρῶν μνημονεύειν; ὅτι δια μὲν τὴν ἐκείνης ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην, πολλά τε ἰδίᾳ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ εἰς τὸ κοινὸν ἀγαθὰ συμβαίνει. ἐν ἢ δὴ τῆς τῶτων φιλοτιμίας, ὄφελος μὲν ἔδδ' ἐν, συμφορᾶν ἢ ἀνήκεσοι. ἄτε δὲ οἶμαι σοφὸς καὶ θεῖος ποιητὴς ταύτην ἐκείνην ἀμείνω καὶ δικαιότεραν τὴν εὐφημίαν. ἄρ' ἔν ἔτι πρῶτην εὐλαβηθῆναι, " τοῖστων ἡγεμόνα ποιημένους, μή τις ἄρα μικρὸς ὑπολάβη καὶ Φαύλης; Ἐγὼ δὲ ὑμῖν καὶ τὸν γενναῖον ἐκείνον ῥήτορα Περιλέα τὸν πάνυ, ἢ Ὀλύμπιον, μάρτυρα ἀγαθὸν ἤδη παρέξομαι. κολάκων γὰρ δὴ Φασί ποτε ἢ ἀνδρα περιεσῶς δῆμος, διελάγχανον τὸς ἐπαίνους. ὁ μὲν, ὅτι τὴν Σάμον ἐξείλεν ἄλλ' ἢ ὅτι τὴν Εὐβοίαν. τινὲς ἤδη τὸ περιπλεῦσαι τὴν Πελοπόννησον. ἦσαν ἢ οἱ τῶ ψιφισμάτων μεμνημένοι. τινὲς ἢ τῆς πρὸς τὸ Κίμωνα φιλοτιμίας σφόδρα ἀγαθὸν πολίτην, καὶ στρατηγὸν εἶναι δόξα ἄνα γενναῖον. ὁ ἢ τοῖστοις μὲν ἔδδ' ἀχθόμενος, ἔτε γαννύμενος δὴλος ἦν. ἐκείνο ἢ ἡξίστων αὐτῶ πεπολιτευμένων ἐπαινεῖν. ὅτι τοσῶτον ἐπιρρηπύσας τῶ Ἀθηναίων δῆμον, ἔδδ' ἐνὶ θανάτῳ αἰτίῳ γέγονεν ἔδδ' ἰμάτιον μέλαν τῶν πολιῶν τις περιβαλόμενος, περιγενέσθαι ταύτης αἰτίον αὐτῶ τῆς συμφορᾶς, ἔφη.

" Ἀλλ' ἔτῳ, πρὸς Φιλίᾳ Διὸς, δοκῶμεν ὑμῖν μάρτυρα δέσθαι, ὅτι μέγιστον ἀρετῆς σημεῖον, καὶ πάντων μάλισα

adferre possent. Neque enim praelium illud in navalibus gestum, quod una & murale certamen atque obsidio, & navalis quodammodo pugna fuit, itemque viri ac fluminis congressum, ex ingenio suo confectum in poesim induceret, quo novum aliquid & inauditum adferret; hoc ipsum vero interim, si modo, ut illi dicunt, tam esset illustre, adeo negligenter ommitteret. Quænam igitur causa esse potest, cur illam tam serio commendet, alias vero paucis versibus attigerit? Quod scilicet ex illius virtute & castitate cum multa privatim in homines, tum publice bona deriventur; ex illarum vero ambitione ac splendore utilitas nulla, sed insanabiles miseræ ac calamitates proficiantur. Ideo sapiens ac divinus Poeta meliorem ac justiore illam prædicationem arbitratus est. Num igitur his, qui talem sibi ducem adhibuerint, metuendum adhuc est, ne contemnendi ac viles habeantur? Ego vero præterea vobis egregium illum oratorem Periclem, virum omni prædicatione majorem, cognomine Olympium, testem cum primis opportunum citabo. Nam cum aliquando adulatorum, ut ajunt, eum turba circumsteterisset, qui certatim inter se partitis præconiis illum collaudarent; atque alius Samum ab eo expugnatam; Eubœam alius commemoraret; alii mare omne circum Peloponnesum navibus emensum; alii decreta ejusdem ac psephismata narrarent; alii denique de ejus cum Cimone contentione & æmulatione dicerent; qui & egregius civis, & imperator in primis strenuus vilis fuerat: cum hæc, inquam, omnia dicerentur, apparebat neque illum moleste ferre, neque delectari admodum; illud vero ex omnibus, quæ in administranda republica gesserat, præ cæteris laudari cupiebat, quod cum tanto Atheniensium populo præfuisset, nemini causam mortis attulisset; neque civium quispiam, qui atratus prodiisset, hujus sibi calamitatis autorem fuisse Periclem aliquando dixisset.

Num igitur, per amicitia præsidem Jovem, alio teste vobis indigere videmur, ut id adstruamus, maximum hoc esse virtutis indicium,

γ. οὐκ
δὴ οὐκ

γ. το-
σῶτον

indiciū, ac summa laude dignum, neminem interfecisse civium; neque pecunias eripuisse; nec injustum exilium irrogasse? Porro qui istiusmodi calamitatibus intercedens, sic tanquam egregius aliquis medicus, nequaquam id sibi satis esse ducit, si nemini causam ægritudinis afferat; sed nisi omnibus, quoad in se situm est, remedium & curationem comparet, nullum se arte dignum sua putat opus edidisse: isne pari & æquali laudum præconio vobis afficiendus videtur? Nihilone vero plius æstimandam censebimus vel rationem ipsam ac modum, vel potentiam, quæ cum illi facere quicquid voluerit permittat, nihil tamen omnibus, nisi quod cuique bonum est, velit ipsa consciscere? Hoc ego laudum omnium caput ac summam esse statuo; quamvis interim alia prædicationis argumenta sane quam admirabilia illustriaque suppetant. Quod si quis prætermisionem illam, quam dico, cæterorum, vanæ cuidam simulationi, & inani stolidæque ambitioni tribuat; minime is, opinor, nuperum illius Romam adventum, cum in expeditione esset Imperator, & prope Galliarum limitem Rhenum pontibus navigiisque transisset, falsum ac temere confictum esse suspicabitur. Hæc igitur, uti par est, enarrantem licebat Senatus populique mentionem facere; quemadmodum ingenti cum gaudio illam exceperint, & alacriter obviam prodierint, & pro eo atque Imperatricem decebat, omni gratulatione profecuti sint. Ad hæc sumptuum magnitudo commemorari poterat: quàmque splendidi & magnifici fuerint: quantam in principes tribuum & populi centuriones pecuniæ vim expenderit. Mihi vero nec ulla rerum ejusmodi visa unquam est expetenda; neque divitias plus quam virtutem commendare volo. Etsi non me præterit, liberalem pecuniæ sumtum ad nonnullam pertinere virtutem. Verum longe hæc esse potiora judico; æquitatem animi, castitatem, prudentiam, & id genus alia; quæ in illa prædicans, cum alios complures, tum meipsum, & quæ in me illius

A "ἐπαίνεσθ' ἄξιον, τὸ μηδὲνα κτεῖναι τ' πολίων, μηδὲ ἀφελῆσαι τὰ χρήματα, μηδὲ ἀδίκῃ Φυγῇ περιβαλεῖν; ὅστις ὅμως τὰς τοιαύτας συμφορὰς αὐτὸν ἀντιτάξας, καθάπερ ἰατρὸς γενναῖος ἔδαμῶς ἀποχερῆν ὑπέλαβεν αὐτῷ τὸ μηδενίνοσθ' αἰτίῳ γενέσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ πάντα εἰς δυνάμιν ἴωτο, καὶ θεραπεύσει, ἔδεν ἄξιον τῆς αὐτῆς τέχνης ἔργον ὑπέλαβεν, ἄρα ὑμῖν δοκεῖ τ' ἴσων ἐπαίνων ἐν δίκῃ τυγχάνειν. Καὶ ἔδεν προτιμήσομεν ἔτε τ' τρόπον, ἔτε τὴν δύναμιν, ὑφ' ἧς ἔξεσι μὲν αὐτῇ δρᾶν ὅτι ἂν ἐθέλη, θέλει ὅ ἀπασι τὰ γαθὰ; τὸτο ἐγὼ κεφάλαιον ἔπαντος ἐπαίνου ποιῶμαι, ὅσα ἀπορῶν ἄλλων θαυμασίων εἶναι δοκῶντων ἢ λαμπρῶν διηγημάτων. Εἰ γὰρ δὴ τις τὴν περὶ τ' ἄλλων σιωπὴν ὑποπλεύσειεν, ὡς μαλαίαν ἔσαν προσποίησιν, ἢ ἀλαζονείαν κενὴν, καὶ ἀυθάδη ἔτι περὶ τὴν ἔναγχος ἐπιδημίαν γενομένην αὐτῇ τὴν εἰς τὴν Ῥώμην, ὅποτε ἐσρατεύετο βασιλεὺς, ζεύγμασι καὶ ναυσὶ τ' Ῥῆνον διαβάς" εἰχστων Γαλατίας ὄρειων, ψευδῆ καὶ πεπλασμένην ἄλλως ὑποπλεύσει. Ἐξὴν δὴ ἔν, ὡς εἰκός, διηγεσμένω ταῦτα, ἔδῃ μὲν μεμνησθαι καὶ τ' γερασίας, ὅπως αὐτὴν ὑπεδέχετο σὺν χαρμονῇ, προθύμως ὑπαντῶντες, καὶ δεξιέμενοι, καθάπερ νόμῳ βασιλίδας. καὶ τῶν ἀγαλαμάτων τὸ μέγεθος, ὡς ἐλευθέριον ἢ μεγαλοπρεπές· καὶ τ' παρασκευῆς τὴν πολυτέλειαν ὅποσα τε ἐνεμετῶν Φυλῶν τοῖς ἐπιστάταις, ἢ ἐκατοντάρχαις ἔπλήθους, ἀπαριθμήσασθαι. Ἀλλ' ἔμοιγε τ' τοιούτων ἔτε ἔδοξε πόλε ζηλωτὸν ἔδεν· ἔτε ἐπαινέειν ἐθέλω πρὸς τ' ἀρετῆς τὸν πλεῖστον. καί τοι ἔλεληθεν ἡ τῶν χρημάτων ἐλευθέριος δαπάνη μελέχσασθαι τινὶ ἀρετῆς. ἀλλ' οἶμαι κρεῖττον ἐπιείκειαν, καὶ σωφροσύνην, καὶ φρόνησιν, καὶ ὅσα δὴ ἄλλα περὶ αὐτῆς λέγων, πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας, ἀτὰρ δὴ καὶ ἐμαυτὸν ὑμῖν, καὶ τὰ ἐπ' ἐμοὶ

Voss.
ἐπαινώ

Ann. 10, 10, 5. Cont.
Tunc Romanam intrabat
rum Eusebia rabbi
nem anni 356 bello
Hamannus Rhodiam
f. a. g. 357 in anno
1410. 15. 4).
Hæc oratio igitur
anno 357 in senatu
composita esse videtur.

R

πραχθέν.

πρῶτα παρῆγον μάρτυρα. εἰ δὲ οὐ καὶ ἄλλοι τὴν ἐμὴν εὐγνωμοσύνην ζηλοῦν ἐπιχειρήσειαν, πολλὰς ἔχει τε ἤδη, καὶ ἔξει τὰς ἐπαύτας.

Extant officia, in testimonium adduxi. Postremo si cæteris quoque grati in illam animi mei imitari placuerit exemplum; laudatores habet ea jam plurimos, & deinceps habitura videtur.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΚΑΙΣΑΡΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ,
ΠΡΟΣ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΝ.

JULIANI IMP. IN REGEM SOLEM, AD SALVSTIUM.

ΛΟΓΟΣ Δ.

B

ORATIO IV.

ΠΡΟΣΗΚΕΙΝ ὑπολαμ-
βάνω τῶ λόγῳ τῶδε μά-
λις μὲν ἀπασιν,

— ὄσατε γαῖαν ἐπιπνεῖ τε καὶ ἔρπει

VM hanc universe congruere
omnibus orationem arbitror,

quæ terram spirant, reptantque
per omnem,

Odys. Σ.
v. 130.

Voss. με-
τελλ-
φέναι

deest in
Voss.
MISS.

καὶ τὸ εἶναι, καὶ λογικῆς ψυχῆς, καὶ νῦν
"μετελλήφοντα" ἔχῃσι τῶν ἄλλων
ἀπάντων ἐμαυτῶ. καὶ γὰρ εἰμι ἔβα-
σιλέως ὀπαδὸς ἡλίου. τὰ τε ἔχω μὲν
οἴκοι παρ' ἐμαυτῶ τὰς πίσεις ἀκρίβες ἑ-
ρας. ὁ δὲ μοι θεμὶς εἰπεῖν καὶ ἀνεμέσηλον
ἐντέτηκέ μοι δεινὸς ἐκ παιδῶν τ' ἀγῶν
τῶ θεῶ πρόβ. καὶ πρὸς τὸ φῶς ἔτω
δὴ τὸ αἰθέριον ἐκ παιδαρίῃ κομιδῇ τὴν
διάνοιαν ἐξισάμην. ὡς τε εἶς εἰς αὐτὸν
μόνον ἀτενὲς ὄραν ἐπεθύμην. ἀλλὰ καὶ εἰ
ποτε νύκτωρ ἀνεφέλα, καὶ καθαρὰς αἰ-
θείας ἔσης προέλθοιμι, πάντα ἀθρώως
ἀφείς, τοῖς ἑρανοῖσι προσείχον καὶ λλε-
σι θιέτι ξυμεις ἔθεν εἰ τις λέγοι τι πρὸς
με, ἔτε αὐτὸς "ἐμαυτῶ, ὅ, τι πράττοιμι
προσέχων" ἐδόκην τε περιεργότερον ἔ-
χην πρὸς αὐτὰ, καὶ πολυπράγμων τις εἶ-
ναι. καὶ μέ τις ἤδη ἀσέμαλιν ὑπέλαβεν

quibus & esse, & ratione ac mente præ-
ditam animam habere concessum est:
tum mihi præ cæteris convenire statuo.
Etenim regis ego sum Solis affectator &
famulus. Cujus apud me domestica &
ad fidem certissima illa quidem argumenta
suppetunt; ex his vero, quod citra religionem
fas sit dicere, unum est ejusmodi. Mirum
me quoddam, & a prima insitum ætate, so-
larium radiorum desiderium tenet. Itaque
quoties in ætherium illum splendorem con-
jiciebam oculos puer, rapi extra se percussa
mens & attonita solebat; atque adæo non il-
lum tantum defixis intueri oculis optabam,
sed etiam noctu, si quando sereno puroque
cælo foras progrededer, cæteris omisissis o-
mnibus, solas in cælestes pulcritudines inten-
tus hærebam: ut neque, si mihi quippiam ab
alio diceretur, animadverterem, neque quid
rerum agerem ipsemet attenderem. Igitur &
in illis contemplandis nimium studii ponere,
& curiosus quidam esse videbar: ut me di-
vinandi